

האגודה
למען הלהט"ב בישראל
תפקיד: המרכז הלאומי למגוון מיניות ולגיוון מין
THE ASSOCIATION FOR GENDER EQUALITY IN ISRAEL

מפת הדרכים לזכויות להט"ב ברשויות המקומיות

תכנית העבודה של הקהילה הגאה
בתחום המוניציפאלי

2023

מפת הדרכים לזכויות להט"ב ברשויות המקומיות

תכנית העבודה של הקהילה הגאה
בתחום המוניציפאלי

2023
מהדורה 1

שותפים ושותפות יקרים.ות,

האגודה למען הלהט"ב מחויבת לרשויות המקומיות, בהן היא רואה שותפות מרכזיות לדרך למען עיצוב חברה ישראלית בה כל תושביה שווים ושוות. במקומות בהם הממשלה הישראלית ממאנת לבצע את תפקידה אל מול אזרחים.ות שכל רצונם.ן שוויון והכלה, נמצאת הרשות המקומית ובזאת טמון כוחה. על כן אנו שמחים.ות על ההזדמנות להציג בפניכם.ן את "**מפת הדרכים לזכויות להט"ב ברשויות המקומיות**".

במסמך זה נפרוט את הפעולות הנדרשות בתחום השלטון המוניציפלי לטובת קידום זכויות הקהילה הגאה בחלוקה לשישה פרקים: (1) מבנה הרשות; (2) חינוך; (3) בניית קהילה; (4) מעני בריאות; (5) רווחה; (6) תתי קהילות. תחומים אלו מהווים את הבסיס ההכרחי והנדרש לקיום אורח חיים המתחשב בצרכים השונים של התושבים והתושבות, ובפרט בצרכים הייחודיים של הקהילה הגאה. זאת, תוך מטרה לשפר את איכות החיים ואת תחושת הביטחון של כל תושב.ת להט"ב, ללא תלות במיקום גיאוגרפי ובמצב סוציו-אקונומי במרחב המקומי.

האגודה למען הלהט"ב יצרה את המסמך פורץ הדרך שלפניכם.ן, מתוך תפיסת מהות וחשיבות הרשות המקומית בחייו.ה של כל אחד ואחת; אשר מעצבת, במידה רבה, את חייו.ה של כל תושב.ת במקום בו בחרו לגור. אנו עדים לשינוי אשר מתחולל בקרב הרשויות המקומיות ומבקשים לעודד הנגשת מענים ונקיטת צעדים אשר יבטיחו את ביטחונם האישי ורווחת חברי וחברות הקהילה הגאה ברשויות המקומיות. אנו רוצים לסייע לרשויות גדולות כקטנות, במרכז ובפריפריה, בעיר ובמושב, להגביר את מעורבותן, את המשאבים ואת המענים המוקצים לקהילת הלהט"ב. על תהליך זה להתקיים תוך קיום שיח מתמשך עם מובילי.ות הקהילות המקומיות ובהובלתם.ן המקצועית של רכזי.ות הלהט"ב ברשויות. זאת, על מנת להבין לעומק את הצרכים והרצונות שלהם.ן ושל בני.ות משפחותיהם.ן, וכן על מנת לתת ביטוי מלא למגוון הא.נשים הצבעוני במדיניות המוניציפלית המקומית.

כיום ההבנה שהקהילה הגאה נמצאת בכל מקום ולא תוותר על קולה ועל מקומה בחברה הישראלית, נטועה עמוקות בקרב רוב הרשויות המקומיות. אחריותן של הרשויות המקומיות על חברי וחברות הקהילה הגאה שבשטחן, מתעצמת לאור היעדר החקיקה לטובתם.ן. מהפכת השוויון רק תלך ותעמיק עד שכל אדם להט"ב ירגיש בטוח לקיים את אורח חייו ולהשמיע את קולו ללא מורא. השיח על הקהילה חדל להתנהל מעל ראשה, אלא נעשה בשיתוף מלא איתה, ועבודה.

בברכה,

הילה פאר

יו"רית האגודה למען הלהט"ב

רן שלהבי

מנכ"ל האגודה למען הלהט"ב

חמש השנים האחרונות (2018-2023) זימנו עבור תושבי ותושבות המדינה אתגרים אזרחיים רבים, אשר הובילו את הפעילות המוניציפאלית בישראל לצומת דרכים היסטורית. חוסר יציבות בשלטון המרכזי, תחלופה תדירה בדרג הפקידות במשרדי הממשלה, מגפת הקורונה והמצב הביטחוני, הובילו לכך שמשקל רב עבר למרחב הפעולה המוניציפאלי. כיום יותר מתמיד, תושבי ותושבות ישראל מוצאים. ות מענה לצורכיהם.ן ולאתגרי היום יום במערכת המקומית ובשירותים הקהילתיים.

מגמות גלובליות, התפתחות וצמיחת הקהילה הגאה ברשויות המקומיות, הצורך במנהיגות ליברלית והבשלת התנאים הובילו את חברות וחברי הקהילה לדרוש מנהיגות חדשה, שונה וראויה, לא רק באקטיביזם "מהשטח" אלא גם ובמיוחד באקטיביזם "ממסדי". מתוך 257 רשויות מקומיות בישראל אשר בהן סך של 3841 חברות וחברי מועצה מכהנים. ות כיום כ-20 חברי וחברות מועצה מהקהילה הגאה - 10% מהאוכלוסיה - 0.005% ייצוג בפוליטיקה המקומית. פועלים.ן של חברי וחברות המועצה הגאים. ות ושל מחזיקי ומחזיקות תיקי הגאווה הוביל לשינוי מדיניות גדול ומשמעותי, אך לא די בכך.

מעצם היותו תפקיד התנדבותי, כמעט ובלתי אפשרי לחבר. ת המועצה לקיים מחקר ולימוד מעמיק ומתמיד אודות הצרכים, האתגרים, ההזדמנויות ודרכי הפעולה השונות שניתן וראוי לקיים על מנת לקדם את זכויות הקהילה הגאה ברשויות. לשם כך יצרנו באגודה למען הלהט"ב בישראל את "מפת הדרכים לשלטון המקומי".

מצב הקהילה הגאה בישראל רחוק מלהיות אידיאלי, הדיווחים על פשעי שנאה להט"ב פופוביים נמצאים במגמת עלייה¹, וישנם שינויים פוליטיים אשר מעמידים את עצם הלגיטימיות של הזהות הגאה בספק. עם זאת, אנו סבורות ובטוחות שיש בכוחה של הפוליטיקה המוניציפאלית והקהילה הגאה לשנות את המציאות בישראל, להפוך את המדינה למעוז של מדיניות מקומית המושתתת על ערכי שוויון, הכלה, קהילתיות וקידמה, בה חברי וחברות המועצה מסורים. ות, מוכשרים. ות ומקצועיים. ות בתפקידם.ן. במדיניות מקומיות שכזו, המועצות יורכבו ממגוון וערב רב של זהויות צבעוניות ואינקלוסיביות והמדיניות המקומית תהא קשובה לשטח, גמישה ויציבה. חברי וחברות הקהילה יפגשו אוזן קשבת מטעם הממסד אשר מוכוונת ומכירה ממקור ראשון את הקשיים והצרכים העולים מהשטח. תהיה להם.ן נציגות משמעותית בשולחן קבלת ההחלטות "ותקרות הזכוכית" למנהיגות במוסדות המדינה אט אט ישברו.

בגאווה גדולה, אני מזמינה אתכם.ן לקחת חלק בשינוי המציאות ומודה על השותפות.

לירי פנח

מנהלת מחלקת "גאווה מקומית"
האגודה למען הלהט"ב בישראל

קואליציית ארגוני הקהילה הגאה בישראל

ארגונים הפועלים במשותף לקידום מדיניות ציבורית המבטיחה שוויון זכויות ומענה הולם לצרכי הציבור הלהט"בי

איגי - ארגון הנוער הגאה בישראל, פועל במאות קבוצות, מוקדים ומועדונים בעשרות רשויות מקומיות מרחבי הארץ שמונה ועד אילת. בארגון כ-400 מתנדבים ומתנדבות ומעל-ל-4,000 חניכים וחניכות מגילאי 18-23 הנוכחים בפעילות השוטפת לאורך השנה.
www.igy.org.il office@igy.co.il 03-6102142

חוש"ן - ארגון החינוך וההסברה של הקהילה הגאה בישראל. מטרת הארגון לקדם סובלנות בנושאים של נטייה מינית וזהות מגדרית, למגר את הלהט"ב בפוביה בחברה הישראלית ולהכשיר אנשי נשות מקצוע לעבודה עם הקהילה הגאה. חוש"ן פועלת באוכלוסיות מגוונות תלמידים, מורים, גננות, אוניברסיטאות, אנשי נשות טיפול ורפואה, כוחות הביטחון, חברות עסקיות.
hoshen.il office@hoshen.org 052-6533060

LGBTech - הארגון המקדם גיוון והכללה לקהילה הגאה בשוק התעסוקה בישראל. הייעוד שלנו הוא להבטיח שלמעסיקים בכל התעשיות בישראל, יש ידע מקצועי מספק על הצרכים התעסוקתיים הייחודיים של להט"ב, ואת האמצעים למלא צרכים אלו.
LGBTech info@lgbtech.com 054-3388023

מסגרות הלהט"ב של אותות - עמותת אותות נותנת מענה לבני ובנות נוער, לצעירים ולצעירות בסיכון הכולל סיוע בקורת גג ומסגרות חוץ ביתיות, מיצוי זכויות ומתן כלים לחיים מתפקדים בחברה הישראלית. לעמותה שני הוסטלים המיועדים ללהט"ב לטווח ארוך ושניים לטווח קצר.
אותות mail@otot-il.org.il 02-6710095

טרנסיות ישראל - עמותת טרנסיות ישראל הוקמה בשנת 2020, ופועלת לקידום זכויות הנשים הטרנסיות בישראל ללא הבדל דת, לאום, צבע, גיל ובחירה מינית. העמותה מנהלת את פרויקט הבית הטרנסי.
TransIsrael www.transisrael.org.il 052-300-5280

המרכז הגאה - הבית לקהילה הגאה בתל אביב ומסגרת גג לפעילות ארצית, מוביל תהליכי בינוי קהילה ומענה לצרכי קבוצות רבות לא מאוגדות. במרכז קבוצות חברתיות וטיפוליות, הצגות, הופעות, מסיבות ותערוכות, פרויקט המפיג בדידות למבוגרים, מנטורינג ומרכז תעסוקה לטרנס, מרפאה לרפואת להט"ב ועוד.
TLV LGBTQ Center office@lgbtqcenter.org.il 073-3844242

מעברים לקשת הטרנסית - מחזקת אנשים על, הקשת באמצעות ידע ומשאבים. העמותה פועלת על מנת להנגיש ידע לאנשים על הקשת הטרנסית, חבריה ומשפחותיה, ואנשי מקצוע; לפתח פעילות ומענה מקומיים; ולקדם מדיניות ציבורית מיטיבה לקשת ולמגוון מגדרי.
Maavarim Info@maavarim.org 052-4776707

האחוה הסטודנטאית הגאה - התארגנות סטודנטאית להט"בית שיוצרת קהילות ופועלת ביותר מ-30 קמפוסים ברחבי הארץ. בנוסף, מפעילה האחוה רשת קהילות מגוריים סטודנטאיות ומספר קהילות מקצועיות ארציות בתחומי הרפואה, החינוך והטיפול. האחוה היא הבית של הסטודנטים הגאים בקמפוסים והיא יוצרת מרחב להט"בי חברתי, שווה זכויות וסובלני עבור הקהילה הגאה בתוך האקדמיה.
האחוה הסטודנטאית הגאה students@lgbt.org.il achvalgbt.org.il

שב"ל - שב"ל ("שהכל ברא לכבודו"), ארגון חינוך והסברה הפועל למען קבלתם של להט"בים בחברה הדתית. הארגון מקיים הכשרות ומפגשי הסברה למובילי דעת קהל בציבור הדתי, לגורמי מקצוע הפועלים בקרב אוכלוסיות דתיות, למוסדות החינוך הדתי ולקהילות דתיות. הארגון שותף בקואליציית ארגוני הקהילה הדתית הגאה.
www.shovalgroup.org info@shovalgroup.org 058-5464004

ברית הלביות - ארגון של משפחות לילדות, ילדים ונוער טרנסג'נדר ומגוון מגדר. מטרת הארגון - להטמיע תמיכה ואישוש של ילדים טרנסג'נדרים בקרב משפחות, מסגרות מוסדיות והחברה הישראלית כולה, וכך - לדאוג לרווחתם.
ברית הלביות alliancelioness@gmail.com 052-8907769

חברותא - עמותה של להט"בים הנמצאים על הרצף הדתי, הפועלת כלפי פנים להעצמה קהילתית, וכלפי חוץ לקבלת להט"ב בחברה הדתית ולחזיקו הזהות היהודית בקהילה הלהט"בית.
חברותא Havruta Info@havruta.org.il 050-3693868

האגודה למען הלהט"ב בישראל - מייצגת את הקהילה הגאה בישראל משנת 1975 כדי לקדם את מעמדה החברתי והמשפטי עד לשוויון זכויות מלא. האגודה מספקת לחברי. ותהקהילה מענים שונים וסיוע ברמת הפרט, ובנוסף מתפקדת כפלטפורמה מתכללת לארגונים וקבוצות העוסקות בקידום הקהילה הגאה בישראל.
TheAguda aguda@lgbt.org.il www.lgbt.org.il

פרויקט גילה - מהווה בית לחלומות, עזרה הדדית, שינוי מדיניות והנגשה של שירותים, משאבים והזדמנויות לקהילה הטרנסית. הפרויקט מציע הכשרות לצוותים מקצועיים, ליווי לאנשים על הקשת הטרנסית, עזרה משפטית, וכן מעורב בתהליכי שינוי מדיניות תוך דגש על הצרכים והרצונות של טרנס מהפריפריה החברתית-כלכלית-גיאוגרפית-לאומית.
פרויקט גילה להעצמה טרנסית www.gilaproject.org

הבית הפתוח בירושלים לגאווה ולסובלנות - ארגון לשינוי חברתי המפעיל מרכז קהילתי, טיפולי וחינוכי רב תחומי, במטרה להפוך את ירושלים לעיר שבה לכל אדם יהיה החופש להיות הוא עצמו ולחיות את חייו ולבנות חברת מופת ישראלית ליברלית ופוליריסטית, בה שוויון זכויות מלא לקהילה הגאה.
www.joh.org.il info@joh.org.il 02-6250502

הבית הגאה בבאר שבע ובדרום: בית חם לקהילת הלהט"ב בבאר שבע ובדרום, וארגון הגג לארגוני הקהילה הגאה בדרום. מתקיימות בו פעילויות חברתיות, תרבותיות וקהילתיות. הבית פועל באופן אקטיביסטי במסגרת מאבק הקהילה הגאה בישראל לשוויון זכויות וכן מייצג את הקהילה הגאה הדרומית.
bית גאה בבאר שבע ודרום pridehouse@eretzir.org.il

הוועד למלחמה באידס - הארגון הוותיק ובעל המשקל הרב ביותר בתחום ה-HIV/אידס בישראל. העמותה מפעילה זרועות חינוך והסברה, שירותים פסיכו-סוציאליים עבור אנשים החיים עם HIV, עוסקת בקידום מדיניות ותלונות על אפליה, מפעילה קו פתוח למידע ומרכזי בדיקות אנטימיותומהירות-HIV ומחלות מין.
IsraelAIDTaskforce mankal@aisdisrael.org.il 03-5613000

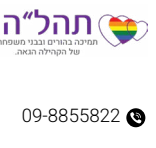
בית הקהילות - בית הקהילות לגאווה ולסובלנות הוא מרכז עירוני לקהילות הגאות בחיפה והצפון. הבית משמש כמרחב בטוח ומזמין. מטרתו היא ליצור קהילה גאה משגשגת ומשמעותית באמצעות פיתוח תרבות גאה, בינוי קהילה חזקה ומענה מגוון העונה על הצרכים הייחודיים של הקהילה הגאה.
lgbt.haifa@gmail.com 04-6657668

החברה לרפואת להט"ב - אחד מהאגודים המקצועיים של ההסתדרות הרפואית בישראל. החברה קמה ב-2017 ומטרתה הרחבת בסיס הידע הנחוץ והמימונת להבטחת טיפול רפואי איכותי לקהילת הלהט"ב. הפצת ידע רפואי, הסברה ומאבק בלהט"ב בפוביה בקרב צוותים רפואיים, קידום בריאות בקרב קהילת הלהט"ב, עידוד מחקר והשפעה על קביעת מדיניות ונהלים הקשורים בבריאות להט"ב.
lgbt.med@ima.org.il

תהלה - עמותה המספקת תמיכה רגשית וחברתית להורים ובני משפחה של להט"ב. לתהלה קבוצות תמיכה למשפחות בכל הארץ, כמו כן קבוצות ייחודיות למגזר הדתי, קבוצות להורים של טרנסג'נדרים והורה בקפה, מפגש עם צעירים המשתתפים בקבוצות איגי. כמו כן תהלה פועלת בהסברה ע"י סיפור אישי בכל רחבי הארץ.
Tehila contact@tehila.org.il 09-8855822

מועדון ספורט גאה ישראל - פועל לחיזוק השילוב בין הקהילה הגאה ועולם הספורט על ידי הקמת קבוצות ספורט לקהילת הלהט"ב; ועל ידי קידום עולם ספורט מכיל וסובלני עבור הקהילה הגאה, וקידום המאבק בלהט"ב בפוביה בספורט.
isrlgbtsports.club info@isrlgbtsports.club 053-6298158

בת קול - ארגון נשים להט"ב קהילתיות - ארגון הנשים היחיד בארץ המשמש בית וקהילה לנשים, הפועל למען קול נשי גאה הן בקהילה הגאה והן בחברה הדתית. שותפות בקואליציית ארגוני הקהילה הדתית הגאה.
batkolorg info@bat-kol.org 050-6449419

תוכן עניינים

9	מבנה הרשות	1
10	1. מינוי תיק גאווה / להט"ב לחברת מועצה	
10	2. הקמת ועדה גאה	
10	3. גיוס רכז.ת להט"ב	
11	4. תהליך מיפוי צרכים	
11	5. קבוצת מיקוד	
12	6. הנגשת טפסים	
12	7. רישום זוגות רשותי	
13	8. מדיניות אפס סובלנות לאלימות, להט"בופוביה ופשעי שנאה	
13	9. הכשרות לשיטור העירוני	
14	10. הנגשת מענים רשותיים	
14	11. חתימה על מצע הגאווה	
15	חינוך	2
16	12. הטמעת תכני לימוד במערכת החינוך לתלמידים.ות, צוותי חינוך והורים	
17	13. מינוי דמות מייצגת לפניות בנושאי מגדר ולהט"ב	
17	14. עידוד שיח ודיון במוסדות החינוך הבלתי פורמלי	
17	15. סדנאות הכשרה לצוותי החינוך הבלתי פורמלי	
18	16. הכשרות לשפ"ח ומינוי אחראי להט"ב	
18	17. הטמעת ויישום נוהל העבודה של משרד החינוך	
19	בניית קהילה	3
20	18. מענה להורים ללהט"ב	
20	19. אירועי חודש הגאווה	
21	20. הקמת מרחב גאה לשימוש הקהילה	
21	21. הקמת קבוצות נוער	
22	22. שיתופי פעולה עם עסקים מקומיים	
22	23. עידוד יוזמות קהילתיות	
22	24. שיתופי פעולה עם קהילות סמוכות	
23	מעני בריאות	4
24	25. מינוי נאמן להט"ב במוסדות רפואיים	
24	26. הכשרות לצוותי רפואה בקופות החולים	
24	27. הנחיית קופות החולים לספק מענים ייחודיים	
25	28. הקמת מרפאה גאה	
27	רווחה	5
28	29. שלוחה טיפולית ייעוצית להורות להט"ב בית	
28	30. עו"ס להט"ב	
28	31. עו"ס להט"ב זהב	
	32. הסרת חסמי השכלה ותעסוקה בקרב הקהילה הלהט"בית בכלל,	
28	ובקהילה הטרנסית בפרט	
29	33. הכשרות תקופתיות לעו"סים	
31	תתי קהילות	6
32	34. מענים ייחודיים לא.נשים על הקשת הטרנסית	
32	35. מענים ייחודיים עבור הקהילה הלהט"בית הדתית ועבור רשויות דתיות	
33	36. מענים ייחודיים עבור להט"ב בגיל הזהב	
34	37. מענים ייחודיים עבור הקהילה הלהט"בית הערבית ועבור רשויות מעורבות	
35	38. התאמות נגישות למען א.נשים עם מוגבלות	
36	תודות	

פרק 1

מבנה הרשות

1. מינוי תיק גאווה / להט"ב לחברת.

מועצה

הצרכים של הקהילה הגאה נוגעים לתחומים רבים, וחוצים סמכויות של משרדים ואגפי עירייה. זאת ועוד, להט"בים. ות מצויים. ות בכל המגזרים וקבוצות האוכלוסיה, וצרכיהם. משתנים בין גילים ותתי קהילות. כך, לא דומים המענים הנדרשים לזוג אבות גאים למענים הנדרשים לתלמידת תיכון טרנסג'נדרית בארון. לכן, הטיפול הכולל בצרכי הקהילה עלול להיות מאתגר ומסורבל כאשר אין איש/ אשת מקצוע שמרכז את הנושא, אחראי עליו ומסוגל לראות את התמונה הגדולה. מהניסיון שלנו, אין תחליף למינוי חברת. מועצה עם זיקה לקהילת הלהט"ב לתיק מתאים, שאמון על זיהוי צרכי הקהילה המקומית וקידום פתרונות מתאימים. מינוי כזה יאפשר את תכלול נושא הקהילה הגאה, שיתוף פעולה עם אגפים וגורמים שונים ברשות, ואף מתן כתובת במועצה לחברי הקהילה המקומית.

האגודה למען הלהט"ב הפעילה תכנית בשם "רצות למועצות", המיועדת להכשרת חברי וחברות מועצה עתידיים לקראת הבחירות המוניציפליות ב-2023. תכנית קודמת שפעלה לקראת הבחירות ב-2018 זכתה להצלחה וחברי וחברות מועצה להט"ב נבחרו לרשויות מקומיות ברחבי הארץ. אולם, הדרך עוד ארוכה וברשויות רבות, במיוחד באיזורי הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית אך לא רק, חסר ייצוג להט"ב במועצות. ברשויות מקומיות שזכו למחזיקי תיק להט"ב, ניכר שהתפתחו המענים העירוניים לקהילה המקומית, והתגברה תחושת השייכות לעיר.

נתונים:

נכון ליוני 2023, בכ-20 רשויות ישנם מחזיקי תיק גאווה.

הפעולה הנדרשת

ראשית, יש לוודא כי לחברי וחברות הקהילה הגאה יש ייצוג ברשימות השונות ברשות. רצוי לייעד מבעוד מועד אדם בעל זיקה לקהילה הגאה למינוי זה, ולהבהיר זאת לפני הבחירות לראש הסיעה הרלוונטית או לראש המועצה המסתמנת. בשלב ההסכמים הקואליציוניים יש לדרוש הקמה של התיק, ואחזקתו בידי חברת מועצה מתאים.

2. הקמת ועדה גאה

ועדות רשותיות הן הכלי המרכזי ברשויות המקומיות למעקב ולפיקוח על החלטות מועצה ועל שינויי מדיניות רצויים. כפי שבהיעדר מחזיק. ת. תיק גאווה קשה לתכלל את צרכי הקהילה, כך גם בהיעדר ועדה גאה קשה לקדם תכניות עבודה, לקבל החלטות ולעקוב אחר יישומן. לכן, כדי לוודא שהמועצה המקומית אכן מפתחת מענים לקהילה, דנה במצבה ועוקבת אחר התהליך, יש להקים ועדה גאה ברשות המקומית, שעוסקת בקהילת הלהט"ב. אין כל הכרח שהוועדה תעסוק אך ורק בקהילה הגאה, ולפי גודל ואופי הרשות ניתן לשלב את הוועדה כחלק מוועדות אחרות שעוסקות בנושאים נוספים.

הוועדה צריכה לכלול גורמים שונים במועצה שאמונים על צרכי הקהילה, ועליה לפעול בשיתוף עם אנשי ונשות מקצוע ונציגי. ות ציבור של הקהילה המקומית. מטרת הוועדה הינה קידום צרכי הקהילה, מעקב אחר יישום החלטות רלוונטיות, שיתוף הציבור וגיוס הקהילה המקומית, וכן הגברת תחושת השייכות של חברי וחברות הקהילה לעיר.

הפעולה הנדרשת

יש להתייעץ עם היועצים המשפטיים ברשות או עם המנכ"ל לגבי דרך הפעולה הנכונה. בדרך כלל הקמת ועדה חדשה עשויה להיות תהליך ארוך, ועל-כן ניתן גם להכפיף את הוועדה לוועדה קיימת. למשל, הוועדה לשירותים חברתיים, ועדת החינוך, וועדת שוויון וסובלנות.

צעד זה צריך להתקבל בהחלטת מליאה. לכן, מומלץ להעלות זאת בפני ראש הרשות, לתאם את הפרטים ורק לאחר מכן להעלות לאישור המליאה. תהליך הקמת הוועדה יבוצע יחד עם מנכ"ל העירייה, ויש לבחור אגף שינהל את הוועדה שממנו גם ימונה מזכיר הוועדה.

3. גיוס רכזת להט"ב

על-מנת שהמטרות שסומנו על-ידי הדרג הנבחר יצאו לפועל, יש לגייס רכזת. ביצועית. שאמונה על תחום הקהילה הגאה. הרכזת אחראית על בניית תכניות עבודה מתאימות וביצוען, רתימת גורמי הרשות השונים ושמירה על קשר והידברות עם חברי וחברות הקהילה המקומית. מומלץ כי התפקיד ימוקם תחת מנהל קהילה או מרכז צעירים, ולא תחת מנכ"ל העירייה או החברה העירונית. אולם, לכל רשות מקומית האופי שלה, וכדאי לבחון את מיקום התפקיד שמתאים למבנה הרשות.

בשנת 2021 המשרד לשוויון חברתי הכריז על קול קורא במסגרתו רשויות מקומיות יכולות לקבל תקציב למען הקהילה הגאה במודל "מאצינג". במסגרת התכנית שפועלת בימים אלו הרשויות מקבלות סיוע בהקמת תקן לרכזת להט"ב.

מאז הקמת התכנית הורחבו משמעותית התקנים המתכללים את נושא הלהט"ב ברשויות מקומיות ברחבי הארץ, וניכר כי מאמץ זה נושא פרי. בזכות "הקול הקורא" הקהילה המקומית הגאה מוצאת ברכזת. מענה לסוגיות רבות, התרחבה הפעילות העירונית למען הקהילה הגאה, והנושא עלה לסדר היום ברשות. יש לתפקיד זה, אם כן, חשיבות רבה, במתן קול לקהילה הגאה המקומית, ובהתייחסות הוגנת ושוויונית מצד הרשות לקהילה כתושבים מן המניין בעלי צרכים יחודיים.

נתונים:

ברחבי הארץ פועלים כ-70 רכזיות. ות להט"ב במסגרת תקציבי המשרד לשוויון חברתי.

הפעולה הנדרשת

"הקול הקורא" של המשרד לשוויון חברתי מתקיים כיום ברשויות רבות ברחבי הארץ, וניתן לבדוק עם המשרד דרך האתר הממשלתי של המשרד לשוויון חברתי² האם ניתן להצטרף לתכנית, מה צריך להגיש ומה הדד-ליינינג. אלטרנטיבית, ניתן לגייס במקום או בנוסף מלגאית. בעלת זיקה לקהילה, אך מנסיונו לרכזים. ות יש עבודה רבה וסביר להניח שיצטרכו מלגאית. בנוסף ולא במקום. במידה ומתאפשר במסגרת התקציב, ניתן גם לפתוח תקן ייעודי במימון הרשות עצמה. למידע נוסף בנושא מומלץ לפנות למחלקת "גאווה מקומית" של האגודה.

2 קול קורא לרשויות מקומיות - פיתוח וביצוע תכניות למען קהילות להט"בים

4. תהליך מיפוי צרכים

לכל רשות מקומית האופיי שלה, האוכלוסייה שלה והמאפיינים הייחודיים שלה. בהתאם, לכל קהילה גאה מקומית יש את הצרכים שלה, קבוצות האוכלוסייה מהן היא מורכבת והמאפיינים הייחודיים לה. הדבר נכון במיוחד בקהילה הגאה שהינה מגוונת מאוד. להט"ב נמצאים בכל מגזר, בכל גיל ובכל קבוצה סוציו-אקונומית. מעבר לכך, הקהילה עצמה מורכבת מזהויות שונות ומגוונות, שממנה נגזרים גם צרכים וקשיים שונים. טרנסג'נדרים, זקוקים, ולשירותים שונים מאשר זוגות של נשים לסביות, למשל, וכך גם להט"ב ערבים. ודתיים. וצרכים שונים.

קשה מאוד לבנות תכנית עבודה שמתאימה לקהל היעד בלי בדיקה מקצועית - מה הקהילה שלי צריכה? מה המאפיינים שלה? ממי היא מורכבת? איפה היא חווה חוסרים ופערים? מה הדברים שהיא מצפה להם? לדוגמה, יש קהילות שבהן מעני בריאות הם הצורך הבולט, ויש קהילות שמאופיינות באוכלוסייה מבוגרת יותר שיתעניינו בפעילויות לגיל השלישי. במקום לנסות לענות על השאלות הללו לבד, יש להפנות את השאלות לתושבים. ולחבריה. וקהילה עצמם. כדי לוודא שהמשאבים מושקעים בצרכים החשובים באמת לתושבים.

תהליך מיפוי צרכים מקצועי ואמין, שמשלב את קולות הקהילה המקומית ומתייחס לצרכיהם הייחודיים, יבטיח עבודה ממוקדת ויעילה יותר למען הקהילה. במסגרת המיפוי יתגלו הפערים שהקהילה חווה בנושאים שונים, וכך יתאפשר הטיפול בהם.

האגודה למען להט"ב מספקת שירות מיפוי צרכים מקצועי לרשויות מקומיות, בשיתוף המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב.

הפעולה הנדרשת

ניתן ליצור קשר עם מחלקת "גאווה מקומית" של האגודה למען להט"ב לטובת בירור על תהליך מיפוי צרכים מקצועי בשיתוף המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב. לחלופין, ניתן להיעזר בגופים אחרים המספקים את

השירות. חשוב מאוד לוודא כי התהליך מקצועי ומותאם לרשות המקומית שלכם.

מומלץ גם לבחון תהליכי מיפוי אשר התקיימו ברשויות קרובות בעלות מאפיינים דומים. זהו אינו תחליף למיפוי צרכים מקצועי, אך יכול לשמש כהזדמנות לשיתופי פעולה בין הרשויות ותהליך למידה ועשייה משותפת.

5. קבוצת מיקוד

קבוצות מיקוד הן חלק אינטגרלי בהבנת הצרכים של התושבים והתושבות, בהצפת הסוגיות הקריטיות לקהילה המקומית, ובשמירה על קשר רציף ועל ערוץ פתוח איתה. פעילות למען התושבים. וקהילה. וקהילה עצמם. היא בעייתית וחסרה ולעתים אף עלולה להזיק.

בנוסף, עצם החיבור בין השטח לבין הדרג הפוליטי או המקצועי ברשות המקומית יכול להצמיח שיתופי פעולה ייחודיים. לעתים דווקא מתוך קבוצות המיקוד הללו צומחות יוזמות ומעורבות של חברי וחברות הקהילה. זוהי דרך מעולה ללמוד ולהבין מה הקהילה המקומית צריכה, לשמור על הידברות איתה ולתת לה קול ברשות, ולרתום אותה בהזדמנויות שונות לפעילויות וליזמות.

חשוב מאוד להביא לקבוצת המיקוד מנחה שאחראית עליהן ועל הקשר הרציף איתן, אחרת קל מאוד לאבד את הקבוצה. מטבע הדברים קבוצות המיקוד מורכבות מתושבים ותושבות שיש להם. חיים פרטיים, מחויבויות, עבודה ועיסוקים אחרים, ולא ניתן לצפות מהם. להוביל ולקדם את הקבוצה בעצמם. מוטב שהאחראית יהיה דווקא לא מהדרג הפוליטי, אלא רכזת להט"ב, מלגאית או רכזת קהילות, כדי להבטיח את הפנאי הדרוש לגיבוש הקבוצה.

הפעולה הנדרשת

כדי לפתוח קבוצת מיקוד, יש למצוא מנחה מתאימה. שיהיה אחראית על הקבוצה - רכזת להט"ב, רכזת קהילות או מלגאית. בהחלט יכולה לענות על התפקיד. לאחר הקצאת מנחה, יש לפנות אל התושבים. ובבקשה להצטרף. ניתן להזמין אותם. בשיחות מזדמנות, בחוגי

בית, בפעילויות שונות של העיריה ובפרט בפעילויות המיועדות לחברי.ות הקהילה, או אפילו בניזולטר של התושבים.ות.

יש לשאוף ככל האפשר לגוון את הקבוצה, כדי שכל גווי הקהילה יקבלו הזדמנות לבטא את עצמם.ן - נוער, מבוגרים.ות, זוגות, טרנס*, דתיים.ות, ערבים.ות ועוד. ניתן לפנות לאגודה לשם ביצוע קבוצת מיקוד בשיתוף המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב, כפעולה משלימה לתהליך מיפוי הצרכים או כפעילות יחידה.

6. הנגשת טפסים

בירוקרטיה וטפסים זוכים ליחסי ציבור מושמצים, בשל התסכול והסיבוך הכרוכים בהם. עבור להט"ב המצב גרוע אף יותר, משום שפעמים רבות נוספת על כך גם תחושת ניכור והשפלה הנובעת מחוסר התאמת הטפסים ללהט"ב. לא מדובר בתחושות שליליות בלבד, אלא לעתים אף בחוסר אונים וקושי להצהיר על נתוני אמת מול מנגנוני רישום ודיווח.

בדרך כלל, המפגש הראשוני והבסיסי של תושבים.ות עם העיריה קורה דרך הטפסים והבירוקרטיה- טפסי ארנונה, חינוך, רווחה ועוד. המפגש הראשוני הוא הזדמנות ייחודית להקנות לתושבים.ות את תחושת השייכות לרשות המקומית.

טפסי הרשות לרוב מבוססים על הנחת היסוד כי המשיב על הטופס הינו סיסג'נדר (אדם אשר מינו הביולוגי תואם את זהותו המגדרית), או זוג הטרוסקסואלי. כך, זוגות הומוסקסואליים ואנשים על הקשת הטרנסית מתקשים.ות למלא טפסים אלו פעמים רבות. למשל, גברים החיים בזוגיות שנאלצים להירשם לארנונה בתור שותפים, מפני שאין אפשרות להירשם כזוג גברים, או טרנסג'נדר שנדרש להשיב האם הוא זכר או נקבה.

בפעולה רוחבית בין כל אגפי העיריה, ניתן להקל על חברי וחברות הקהילה במילוי הטפסים האלה, לסייע להם. לקבל את הזכויות שלהם. ועל הדרך לרכוש את אמונם.ן.

נתונים:

מנתונים שנאספו במדד הגאווה 2022 עולה כי בכ-35 רשויות ברחבי הארץ הונגשו מגדרית טפסים למען התושבים.ות בצורה מלאה.

הפעולה הנדרשת

בכל טופס רשותי יש לשנות את סעיף ה"מין" ל"מגדר" ולנסח כך את האפשרויות: גבר, אישה או אחר / מעדיפה. לא לענות.

בכל טופס הממלא על-ידי זוגות או הורים, לאפשר את בחירת מגדר ההורה הנוסף ולהימנע בשימוש קבוע ב"שם האם ושם האב", לדוגמה: שם הורה 1, "שם הורה 2".

ניתן לבצע שינוי רוחבי בטפסי העיריה, ולשם כך מומלץ לפנות למנכ"ל הרשות ולהבין במה התהליך כרוך. אם השינוי לא מתאפשר בצורה רוחבית, ניתן לבצע את השינוי בכל אגף בנפרד בעזרת ראשי האגפים.

7. רישום זוגות רשותי

ברשויות מקומיות רבות זוגות נשואים זכאים להטבות ולזכויות שונות - בין אם כלכליות, חינוכיות או קהילתיות. זוגות להט"ב, שאינם רשאים להינשא בישראל, ומעוניינים לקבל את ההטבות האלה לרוב נדרשים להוכיח את זוגיותם שוב ושוב. לחלופין, הם לא מקבלים את ההטבות הללו כלל.

כדי לענות על הפער הזה, עיריות גבעתיים ורמת-גן החלוצות בנושא הודיעו ב-2020 כי יאפשרו לזוגות לא נשואים להירשם למאגר רישום זוגיות עירוני, שישמש את העיריה בכל מקום בו התושבים.ות נדרשים.ות להוכיח את זוגיותם.ן. מאז הצטרפו רשויות רבות במענה דומה, ובצעד פשוט הצליחו להקל על זוגות תושבים.ות להט"בים.ות, אך לא רק, אלא גם על זוגות מדתות שונות שאינם רשאים להינשא בארץ, וכן על זוגות שאינם מעוניינים להינשא. הרישום מבוסס על מודל ידועים בציבור, ונעשה במערכות המידע העירוניות.

לצעד זה יש תפקיד חשוב ביצירת תחושת השייכות של תושבים.ות מקהילת הלהט"ב. רישום זוגיות עירוני לעולם לא יהיה תחליף לזכויות שהשלטון הארצי עדיין לא מעניק בנקל לזוגות להט"ב, אך הוא צעד שמקנה לפחות את ההטבות העירוניות, מחזק את האמון בין התושבים.ות להט"ב לעיריה ואף מגביר את הנראות העירונית והציבורית של הקהילה הגאה.

נתונים:

בשנים האחרונות נפתחו רישומי זוגיות עירוניים במספר רשויות ברחבי הארץ, ורשויות רבות כבר אישרו את ההחלטה ועמלות על יישומה. בין הרשויות בהן פועל הרישום: גבעתיים, תל אביב, רמת גן, הוד השרון, רמת השרון, קרית ביאליק, ראשון לציון, הרצליה, כפר סבא, מודיעין ועוד.

הפעולה הנדרשת

לפני קידום רישום הזוגיות, יש לבחון האם ברשות המקומית אכן יש משמעות למענה הזה. חלק מהרשויות לא מעניקות הטבות לזוגות נשואים או מאפשרות גם לזוגות לא נשואים לקבל אותן ללא סיבוך בירוקרטי, ולכן

גישה תקיפה מול מקרי להט"בופוביה ואלימות בתחומי הרשות, וחתימה לשיפור ביטחונם של התושבים. היא הכרחית לשיפור ביטחונם של התושבים. ות הלהט"ב.

נתונים:

ע"פ דו"ח הלהט"בופוביה של האגודה למען הלהט"ב והמכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב, ב-2022 חלה עלייה של 11% במספר הדיווחים על פגיעות להט"בופוביות, ובתוכן עלייה של פי 5 בדיווחים על פגיעות במרחב הציבורי. הקהילה הטרנסית מהווה 52% מהדיווחים הללו והיא החשופה ביותר לפגיעות להט"בופוביות.

הפעולה הנדרשת

יש להנגיש עבור התושבים. ות מידע כיצד להתלונן ולדווח על התקיפות שעברו - לשיטור העירוני ולמרכז הדיווח של האגודה למען הלהט"ב.

כמו-כן, יש לגנות בפומבי בכל תוקף ולגלות אפס סבלנות למקרים כאלו. במידה והמקרים חוזרים על עצמם. במקום מסוים, ניתן להציב מצלמות באיזור ולהגביר את נוכחות השיטור העירוני.

בנוסף, יש להנחות ולעודד את השיטור העירוני לפעול בכל דרך על מנת למצות את הדין עם הפושעים. קידום איש קשר בשיטור העירוני האחראי על ענייני הלהט"ב בוודאי יטיב וישפר את הטיפול במקרים הללו.

פעמים רבות חברי וחברות הקהילה המותקפים. ות סובלים. ות נפשית ופיזית לאחר האירוע, ומתקשים. ות להתלונן למשטרה. ליווי של עו"ס יכול לסייע הן בהליך התלונה והדיווח, והן לשיקום המותקפים. ות. ישנן פעולות נוספות שניתן לעשות מטעם הרשות וניתם ואף מומלץ להתייעץ עם מחלקת גאווה מקומית. פעולות נוספות לדוגמה: חלוקת דגלים ברחוב בו נתלשו או נהרסו דגלי גאווה, עידוד קיום שעת סובלנות בבתי ספר לאחר מקרה להט"בופובי ועוד.

כמו כן, קיום סדנאות והכשרות לאנשי ונשות המקצוע ונותני. ות השירותים של הרשות על מנת שיכירו ויבינו הן בנושאים בסיסיים כגון לשון פנייה ומושגי מגדר בסיסיים והן בנושאים אופרטיביים: למי להפנות, מה חשיבות הדבר ועוד.

9. הכשרות לשיטור העירוני

שיטור העירוני הוא חלק אינטגרלי מהשמירה על הביטחון והסדר במרחב הציבורי ברשות. החיכוך בינו לבין התושבים. ות גבוה, וחשוב שהמפגש ייעשה בצורה נאותה ומיטיבה.

חשוב להנגיש עבור כוח השיטור העירוני מידע על הלהט"ב, כדי למנוע חיכוכים מיותרים. לעתים במקומות מסוימים אנו עדות להתעלמות של השיטור העירוני במקרי הלהט"בופוביה, או במקרים חמורים יותר נעשים על-ידי השיטור. המקרים הללו יכולים להימנע על ידי הסברה פשוטה, הכשרות או סדנאות בהם ילמדו השוטרים והשוטרות כיצד להתייחס ללהט"ב במרחב העירוני, ואת החשיבות של מעורבותם לטובת הגברת תחושת הביטחון של הקהילה ולא להפך.

קיימות גם הכשרות וסדנאות רבות המיועדות לעובדי. ות העיריה, לנותני. ות השירותים ולמחלקות הרווחה. העובדים. ות הללו הם פני הרשות בעיני התושבים והתושבות, ויש לוודא כי תחושת הביטחון והשייכות נשמרת גם במפגש עימם.

ממילא מתייתר קידום הצעד.

אם ברשות המקומית שלכם יש לכך משמעות, יש להעביר את ההחלטה במליאת העיריה, ולאחר מכן להקים מאגר עצמאי במערכות העיריה שיקלוט את הזוגות הנרשמים. למידע נוסף ולסיוע בתהליך, ניתן לפנות למחלקת "גאווה מקומית" של האגודה. מומלץ לבחון אילו הטבות רלוונטיות לרישום - למשל, הנחה בארנונה, הטבות בקאנטרי, ברישום לחוגים ועוד - ובהתאם לפעול לשוויון בהטבות הללו.

בנוסף, משום שרישום הזוגות לרוב ידרוש חתימה על תצהיר עו"ד, ניתן לסייע לזוגות ולהזמין עו"ד לעיריה או למרכזים הקהילתיים לצורך חתימה על תצהירים אלו.

8. מדיניות אפס סובלנות לאלימות, להט"בופוביה ופשעי שנאה

למרבה הצער, כפי שחושף מדי שנה דו"ח הלהט"בופוביה של האגודה למען הלהט"ב והמכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב, חברי וחברות קהילת הלהט"ב חשופים. ות למקרי הלהט"בופוביה ופשעי שנאה רבים מדי, הן במרחב הציבורי והן במרחב הפרטי.

פעמים רבות אנו עדים. ות לאוזלת יד של הרשויות כנגד מקרי אלימות מילולית ופיזית כלפי הלהט"ב, שבסופם התוקפים. ות לא מקבלים. ות את העונש הראוי להם. כתוצאה מכך, חברי וחברות קהילה רבות מרגישים. ות לא בטוחים. ות במרחב הציבורי, וחשים. ות שאין מענה ראוי לתלונותיהם. ואין מי שיגן עליהם.

3 קול קורא לרשויות מקומיות – פיתוח וביצוע תכניות למען קהילות להט"בים

קרדיט: עמיר בוחניק

הפעולה הנדרשת

קיימות סדנאות רבות לשיטור העירוני ולעובדי.ות הרשות, למשל הכשרות של ארגון חוש"ן, פרוייקט גילה, ארגון מעברים ועוד.

10. הנגשת מענים רשותיים

במסמך זה מפורטים מטרות ומענים עירוניים רבים המיועדים להקל על חברי הקהילה להשתלב בצורה שוויונית במרחב הרשותי. רשויות רבות כבר מציעות מגוון מענים ושירותים ייעודיים לקהילה, אולם במידה ומענים אלו אינם מונגשים לתושבים.ות, הם כמעט חסרי משמעות.

לכן, חשוב לרכז בכל רשות דף מענים ושירותים ייעודיים לקהילה, למשל באתר האינטרנט של הרשות, ברשתות החברתיות, בעלוני המפוזרים במוסדות חינוך ובמרכזים הקהילתיים. זאת, על מנת שהתושבים.ות יכירו את השירותים והמענים הקיימים, ישתמשו בהם בעת הצורך ואף ירגישו שייכים.ות ומחברים יותר לרשות העירונית.

הפעולה הנדרשת

יש להקים באתר האינטרנט של הרשות דף מרכז של מענים ושירותים ייחודיים לקהילת הלהט"ב, במקום נגיש וקל להתמצאות.

ניתן אף להדפיס עלוני מידע מרוכזים ולפזר במתקני הרשות, במוסדות החינוך, במשרדי יועצים.ות, בבתי עסק תומכים ובמרכזים קהילתיים.

מומלץ לפרסם מענים כאלו במועדים רלוונטיים אף ברשתות החברתיות ובקבוצות עירוניות קיימות - להט"ביות וכלליות.

11. חתימה על מצע הגאווה

ישנה חשיבות רבה להתחייבות מצד המועצה או הסיעה השולטת לפעול למען קידום סובלנות ולמען זכויות התושבים.ות הלהט"ב. בבחירות המוניציפליות ב-2018 האגודה השיקה את המצע הגאה, שכולל מספר מטרות לקידום הקהילה ברשויות המקומית, ועשרות סיעות כבר חתמו עליו.

ניתן גם לגבש מסמך מקומי לקידום סובלנות וגאווה, המתחייב למאבק הקהילה ולקידום ערכי סובלנות ברחבי הרשות המקומית. למסמכים הללו משמעות רבה, הן בנראות הציבורית והן ביישור קו בין גורמים שונים בעיריה לטובת זכויות להט"ב וסובלנות.

הפעולה הנדרשת

כאמור, ניתן לחתום על המצע הגאה שבאתר האגודה, או להנפיק מסמך התחייבות מקומי דומה, המתמקד בערכי הסובלנות והשוויון ולזכויות הקהילה הלהט"בית.

ניתן לפנות לרכזי גאווה מקומית של האגודה למען הלהט"ב למידע נוסף, ליעוץ ולסיוע.

פרק 2 חינוך

12. הטמעת תכני לימוד במערכת החינוך לתלמידים.ות, צוותי חינוך והורים

להט"בופוביה בבתי הספר היא הקושי המרכזי שניצב בפני ילדים.ות ובני.ות נוער להט"ב במערכת החינוך. מחקרי האקלים הבית-ספרי של מכון המחקר מגנוס הירשפלד בשיתוף איגי מגלים שרוב התלמידים.ות הלהט"ב חשופים.ות בבתי הספר לגילויי שנאה, לבריחות, להטרדות מיניות ולאלימות רגשית ופיזית, וזאת בשל נטייתם.ן המינית או זהותם.ן המגדרית. לצוותי החינוך לרוב אין מספיק ידע וכלים להתמודד עם התופעות הללו, ולמרבה הצער בחלק מהמקרים הצוותים החינוכיים בעצמם נגועים בבורות ובדעות קדומות כלפי להט"ב. מערכת החינוך שמתייחסת פעמים רבות לנושא הלהט"ב כטאבו, לא מסייעת לצמצום הלהט"בופוביה, להקניית ידע המבוסס על עובדות ולהיכרות עם הקהילה ואף להפך.

ילדים.ות ובני.ות נוער להט"ב נאלצים לרוב להתמודד עם קשיים רבים הכרוכים במסע לבירור זהותם.ן ובהשלמה ותהליך היציאה מהארון. מחקרים רבים מראים כי הקשיים הללו גוררים סיכון מוגבר למצבי דיכאון, חרדה ואף פגיעה עצמית ואובדנות.

אך לא מדובר בגזירת גורל - מחקרים גם מראים כי אקלים בטוח וסביבה תומכת מסוגלים להפחית משמעותית את הסיכונים הללו. בגילי ההתבגרות, הילדים.ות תלויים.ות במידה רבה בהוריהם.ן וביכולת שלהם.ן להיות גורם חיובי עבור הילדים.ות.

אולם, הורים.ות שמגלים.ות לראשונה את זהות הילדים.ות עלולים גם הם.ן לחוות טלטלה גדולה. על-כן, ביכולתה של מערכת החינוך לשמש הן כגורם חיובי עבור התלמידים.ות והן כגורם מתווך ומסייע להורים.ות.

אנו מאמינים.ות כי בכל הנוגע לחינוך, כל תהליך משמעותי צריך לגעת בשלוש זוויות - תלמידים.ות, מורים.ות והורים.ות. לרשות יש השפעה גדולה על בתי-הספר, והזדמנות לקבוע את הטון בסוגיות הללו - על ידי תקצובים קבועים ונקיטת עמדה ברורה. רשות שרוצה להגן על הילדים והילדות שלה, צריכה לעודד בכל תוקף חינוך לסובלנות.

במידת הצורך, ניתן להיעזר בארגוני הקהילה הפעילים בזירת החינוך: חוש"ן - ארגון החינוך וההסברה של הקהילה הגאה, שב"ל - ארגון הסברה וחינוך לסובלנות בציבור הדתי, איגי - ארגון הנוער הגאה.

נתונים:

על-פי מחקרים עדכניים⁴, 30-50% מהמתבגרים.ות על הקשת הטראנסית מדווחים על התנהגויות אובדניות. מחקרי אורך בעולם שעקבו אחר מתבגרים.ות על הקשת הטראנסית שזכו לתמיכה משפחתית וסביבתית, מצאו כי הסיכון שלהם לאובדנות ירד לפחות מ-5%. ע"פ מחקר האקלים של מכון מגנוס הירשפלד בשיתוף איגי, 31% מהתלמידים.ות הלהט"ב דיווחו על תחושת חוסר ביטחון בבתי הספר, ו-77% דיווחו על אלימות מילולית מצד תלמידים.ות ומורים.ות.

הפעולה הנדרשת

יש להנחות ולפתח עם מנהלת החינוך תכנית עבודה ברורה לתכני לימוד הנוגעים לסובלנות ולהט"ב, מגילי יסודי ועד סוף התיכון בחינוך הממלכתי. תכנית זו תכלול סדנאות והרצאות לתלמידים.ות, לצוותי החינוך ולהורים.ות, ותקובע בגאנט השנתי של בתי-הספר.

יש להיעזר בארגוני החינוך וההסברה של הקהילה: חוש"ן למגוון קהלי יעד, שב"ל, חברותא ובת קול לציבור הדתי, תהל"ה להורים ואיגי לתלמידים.ות. הארגונים הללו מספקים גם סדנאות והכשרות מעניינות ומקצועיות למגוון קהלי יעד, וגם הפקת אירועים לציון ימים מיוחדים. חשוב לתת מקום לתכנים אלו סביב מועדים הקשורים ללהט"ב - יום ההבנ"ה (17/5), חודש הגאווה ועוד.

4 ע"פ מסמך קווים מנחים למתן תחושת מוגנות ומענה מיטיב לילדים ובני נוער להט"בים ולמשפחות הקשת במערכת החינוך

נתונים:

רק 11-12% מהתלמידים ות מרגישים ות בנוח לפנות לצוות החינוך בסוגיות הקשורות ללהט"ב, על-פי מחקר האקלים הבית-ספרי 2021 של ארגון איגי ומכון מגנוס הירשפלד.

הפעולה הנדרשת

ניתן להוציא הוראה בשיתוף אגף חינוך המעודדת את מנהלי ות בתי הספר למנות דמות מקרב הצוות החינוכי הקיים ולהוסיף את האחיות על קהילת הלהט"ב לתפקידה. אנו מאמינים כי בעזרת עבודת הסברה וסיוע של אגף החינוך יחד עם מנהלי ות בתי הספר ניתן ליישם פעולה זו בקלות וביעילות.

14. עידוד שיח ודיון במוסדות החינוך הבלתי פורמלי

בעוד מערכת החינוך הפורמלית מתחילה להפנים את הצורך במענים ייחודיים ללהט"ב, נדמה כי החינוך הבלתי-פורמלי נותר תחום פרוץ שאינו זוכה לתשומת הלב הנדרשת. החינוך הבלתי פורמלי הוא לעתים מרחב משמעותי אף יותר מבית-הספר עבור המתבגרים ות, והוא לוקח חלק ניכר בעיצוב הזהות ופיתוח היכולות האישיות והחברתיות בקרב הנוער.

אנו שומעים יותר ויותר על חוויות של חוסר הכלה וביטחון, ולעתים אפילו בריונות והטרדות של ממש במוסדות החינוך הבלתי פורמלי. על אף הציפיה שתנועות נוער בהיותן מרחבים צעירים יותר יהוו מרחב בטוח יחסית עבור להט"ב, מתגלה כי לעתים הן עלולות לשמש כר פורה להטרדות ולאלימות.

לכן חשוב מאוד לא להסתפק ולפעול רק במסגרת החינוך הפורמלי, אלא גם בחינוך הבלתי פורמלי שמאפשר חופש רב יותר למתבגרים ות ועלול להיות מנוצל לרעה.

הפעולה הנדרשת

יש להנחות ולעודד את תנועות הנוער ומוסדות החינוך הבלתי פורמלי הפועלים ברשות לקיים שיח ולהעביר תכנים במועדים רלוונטיים לקהילה הגאה - למשל, בחודש הגאווה וביום ההבנה" (17/5).

ניתן להציע לתנועות הנוער לבנות מערכי תוכן רלוונטיים או להשתמש במערכים קיימים הזמינים באתרי האגודה, חוש"ן ואיגי. כמו כן ניתן גם להזמין מעביר תוכן חיצוני (למשל, סדנאות של מנעד מבית איגי, או סדנאות חוש"ן), או להפגיש את התנועה עם הדמויות הפעילות במועצה, בעיריה או בקהילה למען להט"ב. ארגוני הקהילה השונים גם מספקים לעתים הפקה של אירועים, וניתן להיעזר בהם - איגי, חברותא ועוד.

15. סדנאות הכשרה לצוותי החינוך הבלתי פורמלי

בתנועות נוער רבות מתקיימים בנקודות מסוימות בשנה סמינרים להכשרת צוותי ההדרכה החדשים. סמינרים אלה יכולים להפוך להזדמנות מעולה לשפר את תחושת הביטחון בחינוך הבלתי פורמלי. צוות ההדרכה הנכנס, שככל הנראה יצטרך בשלב כזה או אחר להתמודד עם מקרים הנוגעים ללהט"ב, יכול לקבל את הכלים לכך בדיוק בנקודה הזו.

צוות הדרכה שעבר הכשרה, סדנה או דיון בנושא מגדר ולהט"ב כחלק מכניסתו לתפקיד, יידע להתמודד באופן נכון יותר עם סוגיות אלה בקרב החניכים ות.

קרדיט: עלמה קלברמן

13. מינוי דמות מייצעת לפניות בנושאי מגדר ולהט"ב

בירור הזהות המינית והמגדרית הוא מסע מורכב שעלול להעלות שאלות רבות ולערער את הדימוי העצמי ואת הזהות של התלמידה. כבר בגילים צעירים. גם לאחר השלמה עם הנטייה המינית או הזהות המגדרית, ניצבת המתבגרת בפני תהליך היציאה מהארון, שיכול להעלות חששות רבים. בנוסף, המרחב הבית-ספרי ואפילו המרחב הביתי מציב לעתים בפני המתבגרים ות חוויות קשות של חוסר קבלה, בריונות והטרדות.

מתבגרים ות להט"ב א-כ-ן מתמודדים תדיר עם קשיים ואתגרים מעצמם ומהסביבה כבר בגיל צעיר, ולא תמיד יש להם כתובת בטוחה ואוזן קשבת להתייעץ, לפנות ולפרוק. פעמים רבות התלמידים ות ירגישו שהמרחב לא מקבל את הקשיים שלהם. ולא מבין אותם, ואף יסתירו את האתגרים וההתמודדויות הללו. לכן חשוב מאוד להבהיר לתלמידים ות שיש להם דלת פתוחה ומרחב בטוח לפנות ולהתייעץ בנושאי מגדר ולהט"ב. דמות חינוכית מייצעת קשובה ומכילה יכולה להיות משמעותית מאוד עבור התלמידים ות ולהיות להם קרש הצלה של ממש.

הפעולה הנדרשת

יש להיפגש עם נציגי תנועות הנוער הפועלות ברשות, לברר מתי מועדי הכשרת המדריכים. ות ולהסביר בפניהם את חשיבות הנושא. ניתן להציע מפגש עם דמות הפעילה במועצה, בעירייה או בקהילה למען להט"ב במסגרת ההכשרה, או להזמין סדנה רלוונטית מחוש"ן או מנעד מבית איגי.

16. הכשרות לשפ"ח ומינוי אחראי להט"ב

השירות הפסיכולוגי-חינוכי הוא חלק בלתי נפרד ממערכת החינוך המקומית. השירות מתמקד בבריאות הנפשית של התלמידים. ות, בתהליך החינוך והלמידה שלו והאינטרקציה ביניהם. לשירות תפקיד מרכזי באיתור מוקדם של בעיות ומקרים מורכבים ובהתערבות פסיכו-חינוכית לטובת צרכי התלמידים. ות. כמו כן, השירות הפסיכולוגי החינוכי שותף לעיצוב מסגרות החינוך בהקשרי רווחה ובריאות הנפש, ובעל השפעה רבה על סוגיות אלו במערכת החינוך המקומית.

ככזה, חלקו של השירות הפסיכולוגי-חינוכי בהתאמת מערכת החינוך לתלמידים. ות להט"ב גדול ומשמעותי. השירות יכול לסייע בבניית אקלים בטוח יותר בבתי הספר ללהט"ב, ולסייע באופן פרטני לתלמידים. ות להט"ב המתמודדים. ות עם סיטואציות מורכבות נפשיות. על מנת שיוכל למלא את תפקידו גם בהקשר הלהט"בי בצורה מיטבית, חשוב לוודא כי יש אחראי. ת להט"ב בשירות, וכן שמועברות סדנאות והכשרות מקצועיות לפסיכולוגים. ות בנושאי מגדר ולהט"ב.

הפעולה הנדרשת

השירות כפוף למנהל החינוך ברשות ולאגף שירות פסיכולוגי ייעוצי במשרד החינוך. לכן, מומלץ ליצור קשר עם ראש מנהל החינוך ברשות וכן מחזיק. ת תיק החינוך ולרתום אותם. ן למהלך.

יש לאייש את תפקיד אחראי. ת הלהט"ב בפסיכולוגית מהשפ"ח שרתומ. ה לנושא. בנוסף, ניתן לבנות יחד עם מנהל חינוך בגאנט השנתי משבצות בהן יועברו הכשרות מקצועיות בנושאי להט"ב לשפ"ח. ניתן למצוא הכשרות כאלה באתר חוש"ן ובאתרי ארגוני הקהילה השונים העוסקים בהכשרות.

על מנת להקל על המהלך מבחינה מקצועית, ניתן גם להתייעץ עם אגף שפ"ח במשרד החינוך, המנוסים בפיתוח מענים לתלמידים. ות להט"ב.

17. הטמעת ויישום נוהל העבודה של משרד החינוך

באוקטובר 2022 משרד החינוך פרסם לראשונה נוהל עבודה למתן מענים לתלמידים. ות להט"ב ולמשפחות גאות במערכת החינוך. הנוהל גובש על ידי השירות הפסיכולוגי הייעוצי במשרד החינוך, יחד עם הנהגת ההורים הארצית, ארגוני הקהילה ואנשי ונשות מקצוע.

במסמך ניתן למצוא הסברים המנגישים את נושא הלהט"ב, את הקשיים והצרכים של תלמידים. ות להט"ב וכיצד יש לענות עליהם במסגרת מערכת החינוך. בכלל זאת, המסמך עוסק בהרחבה לראשונה גם בתלמידים. ות טרנס*, שלרוב אתגריהם. ן גדולים יותר והידע אודותיהם. ן בקרב צוותי החינוך

מצומצם יותר.

למסמך חשיבות רבה ביצירת אקלים בטוח לתלמידים. ות להט"ב ובהתאמת מענים מקצועיים עבורם. ן. כדי שהמסמך יקיים את מטרתו, יש לוודא כי מנהל החינוך ובכלל השפ"ח ומנהלי בתי הספר מודעים לקיומו ופועלים למימושו.

נתונים:

הנוהל הוא המסמך הרשמי הראשון מטעם משרד החינוך שמפרט הנחיות לעבודה עם להט"ב במערכת החינוך. המסמך גובש בהשתתפות ארגוני הקהילה - מעברים, ברית הלבאות, האגודה למען הלהט"ב, חוש"ן ואיגי.

הפעולה הנדרשת

יש לבדוק עם מנהל. ת החינוך מה נעשה עם הנוהל מאז פרסומו. המנהל. ת אחראי על העברת המסמך למנהלי בתי הספר, היועצים. ות וצוותי החינוך ועל הנגשתו. כמו כן, מן הראוי שמנהל. ת החינוך ובכלל השפ"ח יתרגמו את המסמך הכללי לנהלים פרקטיים המותאמים לרשות המקומית ומפורסמים ומונגשים לצוותי החינוך.

בבניית ההתאמות המקומיות, ניתן גם להתייעץ עם אגף שפ"ח במשרד החינוך ועם ארגוני הקהילה שחיברו את המסמך.

פרק 3

בניית קהילה

18. מענה להורים ללהט"ב

יציאה מהארון, רצונית או כפויה, עשויה להיות תהליך קשה, כואב ואף טראומטי ללהט"ב כאשר המשפחה אינה מקבלת זאת. היעדר קבלה על ידי המשפחה הוא ככל הנראה הגורם הראשון והמשמעותי ביותר להידרדרות במצב הרגשי, החברתי והכלכלי של להט"ב.

ילדה שיוצאת בפני הוריה מהארון במידה מסוימת מסיימת את תהליך היציאה שלה. אך סימומו של מסע זה לרוב פירושו תחילת התהליך של ההורים. לעתים, התהליך הזה יהיה לא פשוט וארוך כמו תהליך היציאה מהארון עצמו. הורים רבים מתקשים בעיכול ה"חדשות" ובהתמודדות מיטיבה איתן, וזקוקים לסיוע לא פחות מאשר ילדיהם. המסע הזה יכול לכלול בושה, אשמה, הדחקה וקושי להמשיך להיות הורה מיטיב.

למרבה המזל, קיימים מענים שונים גם להורים שילדם יצאה מהארון וזקוקים לסיוע או לתמיכה. ישנם שני ארגונים המעניקים סיוע להורים בתחום זה. תהל"ה וברית הלביות. תהל"ה היא עמותה שנולדה בדיוק מתוך הצורך הזה והבנה שגם ההורים צריכים כלים להתמודד עם אתגרים שונים ומרחב בטוח לתמיכה ולייעוץ בתוך קבוצת שווים. הארגון מפעיל קבוצות תמיכה להורים ברחבי הארץ ומסייע להורים רבים באתגרים המזדמנים להם. בעקבות היציאה מהארון. ברית הלביות הוא ארגון המיועד להורים לילדים. ות מגוונים מגדר, שנתקלים באתגרים ייחודיים הנוגעים לתהליכי התאמה מגדרית וקבלתם על ידי הסביבה.

נתונים:

מחקרים מראים כי תמיכה הורית משפרת את רווחתו של להט"ב, ומפחיתה תופעות של דיכאון, אובדנות, קשיי הסתגלות ובעיות דימוי עצמי. (Savin-Williams, 2005)

פעולה הנדרשת

ראשית, יש לפרסם ולהנגיש עבור הורים באינטרנט, ברשתות החברתיות ובאירועים מזדמנים שונים על המענים הקיימים של תהל"ה וברית הלביות. בכללם:

- א. קווי קשב ותמיכה להורים.
 - ב. קבוצות תמיכה וירטואליות וברחבי הארץ.
 - ג. מרכז מידע באתרי העמותות.
- שנית, יש לבדוק בשטח האם קיים צורך להקים קבוצה מקומית. במידה וקיים צורך כזה:

- א. יש לאסוף קבוצת הורים המעוניינת בקבוצה להוכחת הצורך.
- ב. יש לפנות לארגון הירוונטי על-מנת לקבל הצעת מחיר ולהבין את הדרישות להקמת קבוצה.
- ג. ניתן לרתום את ראש הרשות תוך הוכחת הצורך על-מנת להקדיש לקבוצה כזו תקציב ייעודי.
- ד. במידה ולא מזוהה צורך בקבוצה או שהתקציב נבלם, ניתן לכל הפחות להזמין אירועים חד-פעמיים של הארגונים, למשל סביב חודש הגאווה, ולהזמין את הקהילה להשתתף בהם.

19. אירועי חודש הגאווה

חודש הגאווה, שמצויין מדי שנה ברחבי העולם בחודש יוני, עולה אט אט למודעות בקרב רשויות מקומיות. מצעד הגאווה בתל אביב מתקיים כמצעד רב משתתפים מאז שנת 1998, לאחר ניסיונות חתרניים רבים לקיימו בשנים לפני כן. מצעד הגאווה בירושלים התקיים לראשונה בשנת 2002 על ידי הבית הפתוח לגאווה וסובלנות בירושלים, שממשיך להוביל עד היום. מצעדי גאווה מטרם לעורר מודעות, להנכיח את הקהילה הגאה במרחב הציבורי, למחות על היעדר השוויון והזכויות ולחגוג את הישגי הקהילה הגאה ואת גווניה השונים. מצעדי הגאווה נתונים לביקורת מצד חלקים מסוימים בציבור, שמסרבים לראות את המצעדים כפי שהם. אולם, רוב הציבור מבין את חשיבותם של המצעדים, ומצעד הגאווה בתל אביב הפך לאירוע בקנה מידה בין-לאומי, ותושבים ותיבים. ומשתתפים. ות בו.

בשנת 2022 נשלחו מספר איומים ולבסוף גם קליע למשפחתו של פעיל שרצה לארגן בנתיבות מעגלי שיח לקראת חודש הגאווה. מארגני המצעד בירושלים זוכים מדי שנה באיומים פיזיים מצד גורמים קיצוניים. אין דבר שממחיש יותר מזה את הצורך באירועי גאווה פומביים ומגובים ברשויות המקומיות.

מצעד אינו האירוע היחיד שניתן לעשות במסגרת אירועי חודש הגאווה, ואף יתכן כי לא מתאים לכל רשות בהתאם לנסיבות הפוליטיות ולהרכב האוכלוסייה. ברשויות מקומיות רבות השכילו לפתח אירועים חלופיים וחשובים לא פחות - מעגלי שיח, הפנינגים קהילתיים, הרצאות, הקרנות סרטים, פאנלים ועוד. מטרת האירועים הללו לקבץ את הקהילה המקומית, להנכיח אותה במרחב, לחגוג את קיומה ולהבטיח שלכל תושב.ת יש מקום ברשות.

הפעולה הנדרשת

תחילה, יש להבין מה הצורך הקיים. האם כדאי לפעול להקמת בית גאה, או שמדובר ברשות קטנה שהאופי של בית גאה לא מתאים לה? האם קיים כיום מרחב גאה כלשהו ברשות? האם הוא מצליח לענות על הצורך שלשמו הוקצה?

על פי התשובות לשאלות הללו יוחלט כיצד לפעול:

- הקמת בית גאה - דורש העברת תקציב עירוני ייעודי.
 - השמת מרחב קיים כמרחב גאה, למשל חלל באחד המרכזים הקהילתיים או במרכז הנוער והצעירים - דורש הידברות עם האחראים על המרכזים ועם הוועדות המוסמכות לכך.
- יצוין כי אין כל הכרח שהמרחב יהיה בלעדי, וניתן להפעילו כמרחב גאה בזמנים מסוימים במהלך השבוע במידת הצורך.

21. הקמת קבוצות נוער

נוער להט"בי מתמודד עם אתגרים ייחודיים, ולא תמיד מקבל מענה בכלים המקובלים. גם כאשר הנוער מקבל את המענה הדרוש, הרבה פעמים יחסר לו מרחב של קבוצת שווים, בו הוא יכול לפתח את זהותו, ליצור קשרים ולהרגיש ביטחון. נוער להט"בי מרגיש פעמים רבות מוגבל ביכולתו לבחון את זהותו או לממש אותה ולהרגיש בנוח גם במרחב הפרטי וגם במרחב הציבורי. כמובן שהימצאות בארון מכפילה את האתגר.

קבוצות הנוער של איגי עונות בדיוק על הצורך הזה. איגי, ארגון הנוער של הקהילה הגאה פרוס ברחבי הארץ ומפעיל מגוון גדול של קבוצות חברתיות - קבוצות טרנס*, קבוצות דתיות, קבוצות לנוער להט"בי ערבי וקבוצות לצעירים בגילאי +18. הפעילויות מועברות על ידי מדריכים. ות להט"ב המוכשרים. ות לכך.

איגי הוא ארגון מקצועי ומנוסה, המעניק מעטפת שלמה לנוער שכוללת גם אירועי שיא ארציים (טיולים, סמינרים), מסלולי המשך של התנדבות, שנת שירות ועוד. לכן על פתיחת קבוצת נוער מקומית להתבצע בסיוע הארגון ודרכו. בנוסף, הארגון מפעיל מועדוני נוער, מסייע לרשויות בהקמת קהילה ומקיים הכשרות לפעילים. ות מקומיים. ות.

נתונים:

כ-100 קבוצות של איגי כבר פועלות ברחבי הארץ - מקריית שמונה ועד אילת.

הפעולה הנדרשת

ראשית יש לבדוק האם קיימת קבוצת איגי ברשות. אם כן, אפשר ליצור קשר עם מפעיליה ולבדוק האם ישנו צורך בסיוע נוסף או בפתיחת קבוצה נוספת. פעמים רבות דרך התגמול בתקצוב תנועות הנוער במנגנון התמיכות העירוני פוגעת באיגי, ויש לבחון היקשרות דרך חוזה כדי למנוע פגיעה זו. בנוסף, בשל היתמכות הארגון במתנדבים, ות, ניתן לשתף פעולה ולסייע בגיוסים ובתגמולים למתנדבים. ות- אם במלגות רשותיות או בשיתופי פעולה עם מחלקות הצעירים. כאמור, מומלץ לפנות לארגון ולמנהלת השותפויות עם הרשויות כדי לבחון את הצרכים היחודיים. ניתן לפנות בנושא זה לאחראית רשויות באיגי במייל muni@igy.org.il. (כיום שיר רוזנר - טלפון 050-8510245)

אם אין פעילות איגי ברשות, מומלץ לבדוק האם ישנו צורך

כאמור, מומלץ לשקול איזה אירוע מתאים לרשות, לקהילה ולאוכלוסייה. לעתים נגלה למשל שהפנינג למשפחות מתאים יותר לרשות מאשר מצעד גאווה קלאסי. אולם ישנה חשיבות גדולה בכך שלפחות אחד מהאירועים יהיה פומבי וייערך במרחב הציבורי.

נתונים:

בחודש הגאווה ב-2022 התקיימו יותר מ-70 אירועי גאווה ברחבי הארץ.

הפעולה הנדרשת

תחילה, יש לשקול את אופי האירוע המתאים לרשות. האם רוצים לעשות מצעד, הפנינג קהילתי ומשפחתי, הרצאות, הקרנות, פאנלים, ואפילו משט גאה? כל אלה נערכו ברשויות השונות לאורך השנים כאירועי גאווה.

יש להקדיש לכך תקציב רשותי שיסייע לבנות את האירוע כמו שצריך. וכן, יש למנות צוות שיהיה אחראי על האירוע. אם יש מחזיקת תיק גאווה או רכזת להט"ב מן הראוי שיובילו את האירוע, יחד עם צוות שיוקם בקרב פעילי הקהילה המקומית.

יש להסדיר את האירוע מול המשטרה ולקבל את האישורים המתאימים במידת הצורך.

הפקת אירוע משתנה בהתאם לאופי האירוע ובהתאם לרשות ולמידת התמיכה שלה באירוע. על כן קשה לפרט את שלבי ההפקה באופן כללי. אולם, ניתן לפנות למחלקת גאווה מקומית באגודה למען הלהט"ב לקראת חודש הגאווה. המחלקה מעניקה סיוע, ייעוץ וליווי בהפקת אירועים כאלו, ובעלת ניסיון רב בסיוע ובהתאמה של אירועי גאווה לרשויות המקומיות.

בנוסף, ארגוני הקהילה השונים גם הם מנוסים בהפקת אירועים ולעתים מציעים סיוע והפקה של אירועים. ניתן לפנות לארגוני הקהילה השונים בנוגע לכך.

20. הקמת מרחב גאה לשימוש הקהילה

ברחבי הארץ פועלים בתים גאים, ותיקים כחדשים, המרכזים את הפעילות המקומית-רשותית עבור הקהילה הגאה. בתים אלו משמשים מרחב בטוח לשירותים, למענים ולפעילויות הקהילה הגאה המקומית.

"בית גאה" אינו פורמט המתאים בכל רשות, משיקולי גודל, תקציב וצורך. אולם, בכל רשות ישנה חשיבות משמעותית לקיומו של מרחב גאה כלשהו, המאכלס את השירותים והפעילויות השונות לקהילה הגאה. פתיחת קבוצת תמיכה או קבוצת קהילתיות למשל, תהיה קלה בהרבה כשיש מרחב זמין הערוך לקבלתן. כך גם אירועים, פעילויות ואפילו שירותי רפואה ורווחה המיועדים לקהילה. למרחב יש גם את הכוח לאסוף ולקבץ לתוכו את הקהילה המקומית ולאחד אותה. כמו כן, המרחב יכול לשמש כמרחב בטוח לפעילים. ות של הקהילה המקומית הגאה, ואף לבני ולבנות הנוער להט"ב.

נתונים:

ישנם בתים גאים במגוון רשויות ברחבי הארץ ובניהן: באר שבע, בנימינה גבעת עדה, גבעתיים, חוף הכרמל, חיפה, ירושלים, כפר סבא, פתח תקווה, קריית ביאליק, רמת גן, רמת השרון, תל אביב - יפו.

23. עידוד יוזמות קהילתיות

לעתים במקומות בהם גופים רשתיים מתקשים לייצר מענים, הפתרונות יימצאו דווקא על-ידי יוזמות פרטיות. הקהילה הגאה ותומכיה מייצרים פעמים רבות פתרונות בעצמם. כך למשל, יועצת חינוכית במועצת שוהם יזמה בניית השתלמות בנושא להט"ב שמזכרת כהשתלמות לצוותי החינוך. על פועלה זכתה בפרס באירוע הגאווה ברשות.

הפרטים בקהילה הנתקלים במענה חסר עבור הקהילה במהלך עיסוקם, יכולים למצוא ולפתח פתרונות ומענים שלא היו קיימים. הוקרה של פעילות כזו ועידוד הציבור הרחב למצוא פתרונות ומענים לבעיות קיימות עלול להניב הרבה לרשות ולקהילה המקומית, מבלי להשקיע המון.

הפעולה הנדרשת

ניתן לעודד ולהשתמש ביוזמות פרטיות בשלל דרכים, ביניהן:

- הענקת פרס הוקרה לפעילים.ות עבור הקהילה הגאה סביב אירועים מיוחדים, למשל באירוע הגאווה המקומי.
- פרסום קול קורא או האקאטון נושא פרסים המזמין את הציבור הרחב לפתח מענים ופתרונות עבור בעיות הקשורות לקהילה הגאה.
- יוזמה של פגישות אישיות עם מובילי הקהילות ברשות והיכרות עם "השטח" ממקור ראשון.

24. שיתופי פעולה עם קהילות סמוכות

בניית קהילה וקידום מענים למען הקהילה הגאה כרוכים לפעמים בקשיים רבים. ברשויות מסוימות קשה לרתום את הדרג הפוליטי לקידום מהלכים לטובת הקהילה. ברשויות אחרות פעילויות זוכות להיענות מועטה מצד הקהילה. ברשויות קטנות קשה לפתח שירותים יחודיים עבור הקהילה משום שהאוכלוסיה מצומצמת.

במרבית המקרים הקשיים הללו יכולים להיפתר בעזרת שיתופי פעולה בין קהילות סמוכות. רשות קטנה שלא יכולה לספק למשל שירותי בריאות ייעודיים עבור הקהילה, יכולה להפנות את תושביה לעיר גדולה סמוכה יותר שכן מסוגלת לספק זאת. במקום שבו הרשות לא מוכנה לממן מיפוי צרכים, ניתן לנסות ללמוד מהצרכים שעלו ברשויות סמוכות בעלות אופי דומה. אם פעילויות קהילתיות זוכות להיענות נמוכה וקשה לרתום את הקהילה לכך - יתכן ששילוב כוחות בין הקהילות יאפשר את הרחבת קהל היעד.

לשיתופי פעולה בין קהילות יש חשיבות רבה משום שהם מכפילים את הכוח שיש לרשות לקדם וליזום דברים שונים עבור הקהילה. הרווח מהתקשרויות כאלה בין קהילות הוא משמעותי ויכול להוציא את הקהילה והרשות מהקשיים בהם הן נתקלות.

הפעולה הנדרשת

כדאי לשמור על קשר עם פעילי ופעילות הקהילות הסמוכות - רכזיות להט"ב, פעילים,ות, חבריות מועצה. עדכון הדדי בפעילויות, יוזמות וקשיים יכול להוליד הזדמנויות משמעותיות לשיתופי פעולה.

ניתן ליצור פרום משותף של מספר קהילות סמוכות, שדרכו ניתן יהיה לשמור על קשר, להתעדכן ואף לקבוע פגישות משותפות. מומלץ כמובן שיעקר הקשר יבוצע על-ידי רכז.ת הלהט"ב או האדם האמון בדרג המקצועי על תחום הקהילה כדי שתהיה לכך מספיק פניות.

בשטח ולציין אותו כהוכחה. ניתן לפנות ישירות לאיגי על מנת להבין במה כרוכה פתיחת קבוצה, ובהתאם להעביר תקציב המיועד לכך ולמצוא מרחב מתאים לפעילות.

לרוב, לפתיחת קבוצת איגי דרושים מספר תנאים:

- תקצוב שנתי של כ 20,000 ש"ח עבור כל קבוצת איגי.
- מציאת חדר פעילות דיסקרטי המתאים לצרכי הקבוצה.
- שת"פ עקרוני עם בתי-הספר לצורך גיוסים ופרסום השירות.

מומלץ לפנות ישירות לאיגי ולהבין את ההליך הדרוש בהתאם לצרכי הרשות.

במקרים המאפשרים זאת, ובמיוחד אם כבר קיימות בעיר מספר קבוצות איגי, הקמת מרחב ייעודי לפעילות שוטפת בהובלת הרשות ובשיתוף עם איגי יקל מאוד על התהליך.

22. שיתופי פעולה עם עסקים מקומיים

לא רק המועצה המקומית יכולה להירתם לטובת הקהילה המקומית הגאה, אלא גם המגזר העסקי ברשות. שיתופי פעולה עם עסקים מקומיים יכולים לייצר בסיס יציב ולעתים קל יותר עבור הקהילה. הדבר רלוונטי במיוחד כשהרשות מוגבלת בתקציבה, או שיש קושי פוליטי להעביר דברים מסוימים, אבל לא רק.

לעסקים מקומיים יש יתרון בכך שהם פועלים במרחב הציבורי-אזרחי, ויכולים לייצר לחברי הקהילה מרחב טבעי יותר. בנוסף, כמובן, עסקים מקומיים יכולים להרוויח בעצמם משיתופי הפעולה, וגם זו מטרה חשובה בפני עצמה.

חשוב לאתר ולמצוא את בתי העסק שפועלים ברוח הסובלנות והשוויון, להיות בקשר עמם ולעדכן אותם על פעילויות הקהילה הגאה. כך יוכלו להיווצר הזדמנויות שגם בתי העסק וגם הקהילה המקומית יהנו מהן. יתכן גם שחברי הקהילה המקומית מזהים כבר בתי עסק מסוימים כבטוחים ונוחים עבורם, ורק צריך למנף את זה לשיתוף פעולה רשמי. לחברי מועצה לרוב יש יותר קשרים והיכרות עם בתי העסק הפועלים בעיר, ולכן פנייה מצידם יכולה להיות יותר יעילה מפנייה של הפעילים.ות עצמם.

הפעולה הנדרשת

ניתן לשותף פעולה עם העסקים המקומיים בשלל דרכים, ויש פה הרבה מקום ליצירתיות על פי צרכי הקהילה. למשל:

- להשתמש בהם כמרחב עבור פעילויות קהילתיות שונות, כגון הרצאות, קבוצות דיון ועוד.
- להשתמש בהם כמקור תקציבי במידה ודרושה חסות, למשל עבור אירוע מסוים.
- ליצור תו גאה מקומי, שכולל החתמה של בתי העסק על מסמך התחייבות לסובלנות ולשוויון, ופרסום הדבר בבית העסק (למשל, דגל גאווה קטן, שלט שמכריז שלכולם יש מקום בעסק, מכירת "מרצ'נדייז" של גאווה בעסק שחלק ממנו הולך לתרומה).

פרק 4

מעני בריאות

25. מינוי נאמן להט"ב במוסדות רפואיים

מערכת הבריאות היא אחד השירותים הכי בסיסיים שיש במדינה מתוקנת. תפקיד מערכת הבריאות לספק שירותי בריאות ורפואה לאזרחים, ות, כך שיוכלו לשמור על אורח חיים בריא ותקין. כיום כבר ברור כי בריאות אינה רק תקינות הגוף, אלא משפיעה על מגוון היבטים בחיי הפרט. בריאות תקינה מאפשרת תוחלת חיים ואיכות חיים גבוהות יותר. בריאות לא תקינה, מעבר להשלכותיה הגופניות, מהווה חסם כלכלי גדול, מעמיקה את אי-השוויון ופוגעת ביכולת התעסוקתית להתפרנס בכבוד. אוכלוסיות שאינן מקבלות שירותים רפואיים הולמים, למעשה מופלות ומוסללות לאיכות חיים נמוכה יותר ומגבלות כלכליות גדולות יותר.

למרבה הצער, לצד עליה מסוימת בעיסוק של קופות החולים ברפואת להט"ב, חלה גם עלייה בכמות התלונות על להט"ב בופוביה במערכת הבריאות. כשהאקלים בקופות החולים אינו בטוח עבור קהילת להט"ב, רבים ורבות מחברי וחברות הקהילה נמנעים. ות מלגשת לטיפול רפואי, ובכך למעשה מודרים. ות ממערכת הבריאות. יש לציין כי גם איגוד הבריאות העולמי (WHO) הכריז על קהילת להט"ב כקהילה מודרת שסובלת מאי-שוויון בבריאות.

אקלים בטוח יותר עבור להט"ב בקופות החולים עובר דרך ההבטחה שיש מי שמעוניין להקשיב לפניות ולתלונות בנושאי להט"ב, שהתלונות הללו מופנמות ומועברות לגורמים הרלוונטיים במטרה לתקן את היחס המפלה ללהט"ב במערכת הבריאות.

נתונים:

לפי דו"ח להט"ב בופוביה לשנת 2021 של האגודה, חלה עלייה של פי 5 בכמות המקרים להט"ב בופוביים במערכת הבריאות.

הפעולה הנדרשת

נאמן להט"ב הוא עובד. ת. במוסד הרפואי שאמונה על נושאים הקשורים ללהט"ב ועל קידום אקלים בטוח יותר עבור להט"ב במוסד הרפואי. תפקידו יכלול טיפול בפניות ובתלונות הקשורות ללהט"ב, הזמנת הכשרות רלוונטיות לצוותים הרפואיים ויצירת מרחב בטוח ללהט"ב במוסד הרפואי (למשל, דפי מידע על רפואת להט"ב הנתלים במוסד, קמפיינים ייעודים לקבלת שירותים רפואיים הרלוונטיים לקהילה ועוד).

למרבה הצער, עד כה מדינת ישראל לא ראתה לנכון להטמיע רשמית את נושא הבריאות ברשויות המקומיות. אולם, מטבע הדברים התקשרויות בין הרשות המקומית לבין קופות החולים קיימות כמובן. ניתן למנף את ההתקשרויות הללו ולחזק אותן כדי ליצור הידברות עם קופות החולים גם בנושא להט"ב. ניתן להציג בפני הקופות נתונים על רפואת להט"ב, להסביר את חשיבות הנושא, ולעודד אותן למנות נאמן להט"ב בקופה שתפקידו להתאים את שירותי הקופה לקהילה הגאה.

26. הכשרות לצוותי רפואה בקופות החולים

ההדרה של להט"ב ממערכת הבריאות מתקיימת בשני רבדים. הרובד הראשון כאמור בסעיף הקודם הוא היחס העוין שחברי וחברות הקהילה מרבות לקבל מצוותי הרפואה. הומופוביה ויחס מפלה קיימים בכל מוסד, וכך גם ביחסי רופא-מטופל.

אולם, הומופוביה ביחסי רופא-מטופל, יחסים לא שוויוניים שבהם המטופל תלוי ברופא לקבלת שירות רפואי, עלולה לגרום להשלכות קשות על בריאות הקהילה הגאה. המטופלת שמקבלת יחס עוין, תפנים זאת ותדיר את רגליה ממערכת הבריאות, או לכל הפחות תחשוב פעמיים לפני שהיא ניגשת לקבלת שירות רפואי.

הרובד השני הוא קריטי לא פחות, ונוגע לצרכים הרפואיים הייחודיים של הקהילה הגאה - מה שמכונה רפואת להט"ב. כך, למשל, גברים הומואים רבים משתמשים בטיפול PREP למניעת הידבקות ב-HIV. נשים לסביות וביסקסואליות נמצאות בסיכון מוגבר לסרטן השד ולסוגי סרטן נוספים, ומחקרים מראים כי האבחון שלהם מאוחר יחסית לנשים סטרייטיות. התלות של הקהילה הטרנסית במערכת הבריאות גם היא גדולה - בתהליכי התאמה מגדרית, בטיפולים אנדוקרינולוגיים ועוד.

תחום רפואת להט"ב בישראל מתחיל להתפתח ולצמוח, אך בינתיים הקהילה הגאה נאלצת להסתפק בשירותי בריאות שאינם מותאמים לצרכיה. הכשרות לצוותי הרפואה יכולות לתת מענה מסוים ולשפר את המצב בשני הרבדים - הן תיקון היחס המפלה על ידי הכשרות הסברה, והן הרחבת הידע על רפואת להט"ב על ידי הכשרות מקצועיות.

נתונים:

ע"פ מחקר שנערך ב-2019 על ידי המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב, קרוב ל-80% מהאנשים על הקשת הטרנסית דיווחו כי חששו להגיע לטיפול רפואי בגלל יחס מפלה מצד איש צוות רפואי. 40% מהטרנסיות דיווחו כי סירבו לטפל בהן בשל זהותן המגדרית, וכ-36% דיווחו על התמודדות עם תוקפנות מילולית במקום הטיפול.

הפעולה הנדרשת

ניתן ליצור קשר עם החברה לרפואת להט"ב במטרה להבין אלו הכשרות יכולות להתאים לצוותי הרפואה.

כמו כן, ניתן להזמין הכשרות של ארגוני הקהילה: ארגון פרויקט גילה או מעברים, המיועדות לצוותי רפואה מקומיים ונוגעות לנושאים ברפואת להט"ב.

קידום הכשרות כאלה יכול להתבצע על-ידי נאמן להט"ב במוסד הרפואי, או בהידברות הרשות עם קופות החולים. בשיחות עם קופות החולים ניתן להסביר את חשיבות הנושא, להציג נתונים הנוגעים לרפואת להט"ב ולהציע לפעול בשיתוף פעולה עם הרשות בנושא.

27. הנחיית קופות החולים לספק מענים ייחודיים

המענים הייחודיים לקהילת להט"ב הם למעשה מה שמרכיב את תחום רפואת להט"ב, וחלקם מפורטים בסעיף הקודם. מענים שניתן לבדוק את מצבם ברשות הם:

- א. זמינות רופאים המוסמכים לרשום PREP למטופלים, וזמינות הטיפול בבתי המרקחת.
- ב. זמינות אנדוקרינולוגים. ות וגניקולוגים. ות עם ידע בטיפול בקהילה הטרנסית.
- ג. זמינות חיסוני נגיף הפפילומה ואבעבועות הקוף.
- ד. קמפיינים לעידוד נשים לסביות וביסקסואליות להיבדק לסרטן השד ולסרטן צוואר הרחם, לקבל שירותים

רפואיים, להתחסן נגד נגיף הפילומה ועוד ועוד.

הפעולה הנדרשת

המענים הללו יכולים להיבדק על ידי נאמן הלהט"ב במוסד הרפואי במידה וקיים.

אם אין נאמן להט"ב, כדאי לבדוק בתהליך הידברות את צרכי הקהילה הגאה המקומית הספציפיים בתחום הרפואה, ליצור קשר עם קופות החולים וליידע אותן בפער. ניתן להציג נתונים על רפואת להט"ב ואף לפנות לרכזת במחלקת גאווה מקומית של האגודה על-מנת לקבל נתונים נוספים.

28. הקמת מרפאה גאה

לבעיית חוסר נגישות שירותי הרפואה ללהט"ב אין פתרון יחיד. אולם, אחד הפתרונות שהתפתחו במספר ערים ברחבי הארץ הוא הקמת מרפאות גאות ייעודיות לקהילת הלהט"ב, המשלבות מומחים ומומחות הרלוונטיות לתחום רפואת הלהט"ב.

כך למשל, פועלת המרפאה הגאה ביוזמת ד"ר רות גופן בתל אביב מאז 2009, מרפאה גאה פועלת במתחם הבית הפתוח בירושלים פעם בשבוע, ובימים אלו חלק מקופות החולים פותחות מרפאות בערים נוספות.

הפעולה הנדרשת

ישנם מספר מודלים שונים לפיתוח השירות או מענים חלופיים:

- א. מספר רופאים. ות שמתאגדים לפתיחת מרפאה.
- ב. בית גאה שמארח רופאים. ות בזמנים מסוימים בשבוע.
- ג. קופת חולים שמקימה מרפאה גאה או מצרפת רופאים. ות מתמחי להט"ב למרפאה קיימת.

ד. פרסום רשימה של רופאים. ות להט"ב-פרנדלי, שעברו הכשרות רלוונטיות או בעלי ניסיון בטיפול בלהט"ב.

ה. רופאים. ות מומחי להט"ב המקבלים מטופלים באופן מקוון.

בכל מקרה, יש לוודא שהרופאים. ות אכן עברו הכשרות בנושאי רפואת להט"ב וטרנס*, ומסוגלים. ות לתת מענה מקצועי למטופלים. ות. מומלץ להיעזר בתהליך בארגונים העוסקים ברפואת להט"ב - החברה לרפואת להט"ב, מעברים, פרויקט גילה ועוד.

פרק 5 רווחה

29. שלוחה טיפולית ייעוצית להורות להט"ב

תהליכי רישום הזוגיות וההורות ללהט"ב במדינת ישראל כרוכים בהמון בירוקרטיה ארוכה ומייגעת, שגם משתנה מדי פעם. דווקא בתהליך הקמת המשפחה, שהוא מורכב ומעורר לעתים חששות מהולים בהתרגשות, להט"ב נאלצים. ות להתמודד עם נהלים מסובכים, פרוצדורות רפואיות והליכים משפטיים רבים. למרבה הצער, לא תמיד נמצא גורם שאחראי על ליווי, ייעוץ וסיוע למי שמבקשת להקים משפחה.

באגודה למען הלהט"ב ובמרכז הגאה שבתל אביב פועלות זה שנים קליניקות הפונות למשפחה הגאה, שמעניקות שלל שירותים: טיפול וייעוץ זוגי, הדרכת הורים, ליווי בתהליכי הורות להט"ב, הנגשת מידע משפטי ומתן ייעוץ משפטי בשלל נושאים. בשנים האחרונות אף נפתחו בחיפה, בבאר שבע ובירושלים שלוחות בשיתוף הבתים הגאים המספקות את השירותים האלו מטעם האגודה למען הלהט"ב לתושבי האזור, בשיתוף עם משרד הרווחה. אולם, עדיין אין בכך כדי לענות על הצורך בסיוע ברחבי הארץ. במקומות רבים הדרך לשירותים האלה כרוכה בנסיעות ארוכות או בבירור עצמאי מפרך.

הפעולה הנדרשת

רשויות יכולות לסייע בתהליכים הללו בעזרת הקמת שלוחה דומה לקליניקה למשפחה הגאה. רשויות גדולות, ובמיוחד רשויות עם קהילה המורכבת בעיקר מזוגות או הורים, יכולות לבחון הליך הקמה של מערך כזה. ניתן להתייעץ עם האגודה למען הלהט"ב והקליניקה למשפחה הגאה לפרטים נוספים.

אלטרנטיבית, ניתן לבחון מתן שירותים בימים מרוכזים והזמנת גורמי מקצוע להרצאות. בנוסף, ניתן לערוך חיבורים בין פעילים. ות בקהילה - זוג שעבר את את התהליך יוכל לפחות לכוון ולמקד מעט את אלו הניצבים. ות בתחילתו.

הנגשת המידע על הקליניקה הגאה הקיימת הקרובה ביותר לרשות גם יכולה לסייע לזוגות רבים שאינם מודעים לשירות. ניתן להנגיש את המידע באתר העיריה, בקבוצות ייעודיות ובמרחבים הגאים.

30. עו"ס להט"ב

האפליה והאתגרים היחודיים ללהט"ב דורשים פעמים רבות מענה רווחה מקצועי, שמכיר את הקשיים של להט"ב ומבין כיצד ניתן לטפל בהם בצורה מותאמת ומיטבית.

בשנת 2017 התחיל משרד הרווחה להפעיל תכנית בשם "מעגלי להט"ב" המיועדת לתת סיוע סוציאלי ללהט"ב במצבי סיכון. במסגרת התכנית, רשויות מקומיות יכולות לפתוח תקן עו"ס להט"ב ייעודי במחלקת הרווחה העירונית, עם סבסוד במודל מאצ'ינג. כיום, ב-80 רשויות ברחבי הארץ פועלת התכנית בהצלחה רבה, ומטפלת בכ-800 מטופלים. ות.

בנוסף, ארגון מעברים לקשת הטרנסית ומשרד הרווחה מפעילים תכנית ייעודית לקהילה הטרנסית, אשר כוללת איתור וליווי המטופלים, קו קשב מותאם, מיצוי זכויות ועו"ס טרנס. לאחרונה הוקם גם שירות עו"ס, פסיכיאטר ואחיות במרכז הטרנסית המופעל על ידי פרויקט גילה והאגודה למען הלהט"ב.

הפעולה הנדרשת

לפתיחת תקן עו"ס להט"ב בשיתוף משרד הרווחה, נדרש לאסוף פניות של גורמים הנזקקים לסיוע לצורך הוכחה לרלוונטיות השירות. משנאספו הפניות, ניתן לפנות למשרד הרווחה דרך אגף הרווחה העירוני, ולקבל את התקן במודל מאצ'ינג מסובסד.

שירות עו"ס טרנס* מופעל על ידי ארגון מעברים. ניתן להנגיש את המידע אודותיו באגף הרווחה העירוני, באתר העיריה, במרחבים הגאים ובקבוצות ייעודיות. בנוסף, המרכז הטרנסית מפעיל שירותי עו"ס, פסיכיאטר ואחיות בשיתוף פרויקט גילה והאגודה למען הלהט"ב.

31. עו"ס להט"ב זהב

בישראל חיים עשרות אלפי להט"ב אזרחים ותיקים, שלרוב יצאו מהארון בגיל מאוחר, גדלו בתקופה בה המודעות והקבלה ללהט"ב הייתה נמוכה לאין שיעור, ופעמים רבות הפנימו את האפליה הזו. רובם.ן לא בזוגיות וללא משפחה, ואין מי שיטפל בהם.

פעמים רבות הם.ן לא יפנו לטיפול רפואי ורווחה מתוך חשש שלא יובנו כהלכה, שיפגעו בהם ויפלו אותם.ן. כאמור, להט"ב אלו חיים. ות לעתים בתודעת נרדפות מתוך הפנמה של הקשיים שחוו מהסביבה כשהיו צעירים. ות.

לכן, משרד הרווחה בשנת 2022, הבין שיש צורך בשירות ייעודי עבור אוכלוסיה זו, שקשה מאוד לאתר אותה ולטפל בה כהוגן. משרד הרווחה יצא בתכנית מז"ל למען אוכלוסיית להט"ב זה"ב, שמטרתה להעניק את שירותי הרווחה המגיעים לאוכלוסיה זו, לבנות תודעת שייכות, להפיג בדידות ולבנות מענים מותאמים אליה. במסגרת התכנית, כל רשות המוכיחה צורך באמצעות פניות, יכולה לקבל תקן לעו"ס להט"ב זה"ב במימון מלא, ע"פ כמות הפניות הרלוונטיות.

נתונים:

ע"פ מחקר מכון ברוקדייל לחקר הזקנה בשנת 2019, בקרב להט"ב בני 55 ומעלה 57% דיווחו על בדידות בחיי היום-יום לעומת 29% בקרב מקביליהם בני ה-55 ומעלה בכלל האוכלוסיה. בקרב להט"ב בני 70 ומעלה 79% עריריים, כלומר ללא זוגיות וילדים, וחיים לבד.

הפעולה הנדרשת

יש לאסוף פניות על מנת להוכיח צורך בפני משרד הרווחה, בדומה לתקן עו"ס להט"ב. לאחר מכן, משרד הרווחה מעניק תקן עו"ס להט"ב זה"ב במימון מלא, על-פי כמות הפניות הרלוונטיות. ניתן למצוא פרטים נוספים על התכנית באתר משרד הרווחה ודרך אגף הרווחה העירוני.

32. הסרת חסמי השכלה ותעסוקה בקרב הקהילה הלהט"בית בכלל, ובקהילה הטרנסית בפרט

האפליה והדעות הקדומות על הקהילה הלהט"בית לא עוצרת בעולם התעסוקה, וחברי וחברות הקהילה נתקלים. ות פעמים רבות בחסמים רבים לכניסה לשוק העבודה באופן הולם ומכובד. ראוי לציין זאת במיוחד על רקע האפליה שרבים. ות מהקהילה הטרנסית פוגשים. ות מצד מעסיקים. ות, בשל הנראות שלעיתים שונה וחוסר רצון של מעסיקים. ות להתמודד עם תגובות הסביבה. בשל כך, קיים קושי רב

קרדיט: מעברים לקשת הטרג

- ח. לשתף פעולה עם מכללת מרשה או עם יוזמות דומות, כדי לסייע בהשמה מקומית לאחר רכישת המקצוע.
- ט. עריית תל אביב קיימת יוזמה בשיתוף מכללת מרשה, להכשרת הקהילה הטרג'ית לתעסוקה באגפי העיריה השונים. ניתן לבחון שיתופי פעולה דומים עם המכללה, או לעודד יוזמות מקומיות דומות.
- י. לפנות לפרויקט גילה ולבחון שיתופי פעולה בנושא קידום תרבות ארגונית מכילה ופלורליסטית.
- יא. להפנות קהלי יעד למערך המלגות הטרג'י של ארגון מעברים.
- יב. התאמת מרכזי צעירים ומרכזי תעסוקה לקהילה הטרג'ית. בעניין זה ניתן לפנות לארגון מעברים לקבלת ייעוץ וליווי.

33. הכשרות תקופתיות לעו"סים

פעמים רבות להט"ב פונים.ות לשירותי הרווחה העירוניים גם בלי קשר לנטייתם.ן המינית או לזהותם.ן המגדרית. כך, גם עו"סים שאינם עו"סים להט"ב מטפלים.ות פעמים רבות באוכלוסיה להט"בית. על מנת לוודא שגם בקבלת טיפול כללי להט"ב מקבלים.ות מענה ראוי ומקצועי, יש לבצע הכשרות תקופתיות לכלל מחלקת הרווחה בנושא להט"ב, ובפרט בהתמקדות בתחום הטיפול בלהט"ב.

בנוסף, משרד הרווחה בשיתוף ארגוני הקהילה הטרג'יים הוציא בשנת 2022 מסמך בשם "מדיניות עבודה טיפולית מיטבית עם אנשים על הקשת הטרג'ית", המפרט נהלים, הוראות וכלי עבודה טיפוליים לקהילה הטרג'ית. מסמך זה צריך להיות נגיש באגף הרווחה העירוני, וכן ראוי לעבור עליו בהכשרות התקופתיות, להפיק ממנו לקחים וכלים על-מנת שהטיפול באנשים על הקשת הטרג'ית יהיה מועיל ומיטבי.

הפעולה הנדרשת

בגאנט מחלקת הרווחה יש לקבוע לפחות שתי הכשרות שנתיות לכלל המחלקה. ההכשרה יכולה להיות חיצונית - למשל הכשרות ייעודיות של חוש"ן, מעברים, איגי ובית

במציאת עבודה מתאימה. לעתים, מתלווים גם חסמי השכלה והשכלה גבוהה, ויחד נוצרת אפליה שמונעת מחלקים בקהילה להתקדם אל עבר עתיד השכלתי ותעסוקתי ראוי.

לאחרונה, ארגון איגי השיק את מכללת מרשה - מכללה המיועדת ללהט"ב, ומלמדת בסביבה בטוחה, נוחה ומכבדת מגוון של מקצועות תעסוקתיים. יוזמה זו מוכיחה את עצמה, ומהר מאוד המכללה החלה לצמוח ולצרף לשורותיה תלמידים.ות רבים.ות.

בנוסף, פרויקט גילה מפעיל מערכי הכשרה וסיוע למעסיקים, לקיום תרבות ארגונית מקבלת וסובלנית לטובת העסקים. ארגון מעברים מפעיל מערך מלגות כלל ארצי לקהילה הטרג'ית, וניתן להפנות קהלי יעד רלוונטיים.

נתונים:

ע"פ המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב, הסיכוי של טרנסג'נדרית להיות מובטלת בשנת 2019 היה גבוה יותר פי שישה, בהשוואה לסיסג'נדרים. באותה תקופה רק כ-25% מהטרנסים והטרנסיות בישראל עבדו במשרה מלאה, לעומת כ-78% מהאוכלוסייה הכללית. גם בקרב העובדים.ות, 80% ממוקמים בשלושת העשירונים התחתונים של התפלגות ההכנסה בישראל.

הפעולה הנדרשת

בנושא זה, היוזמה והיצירתיות הן אלה שיובילו להתקדמות אמיתית, בהתאם לצורך העירוני. ניתן לבצע מגוון צעדים על מנת לשפר את המצב הקיים. לדוגמה:

1. להכליל להט"ב ובמיוחד טרנסים וטרנסיות כזכאים למלגות העירוניות, או לכל הפחות להנגיש ולהכווין את קהלי היעד האלה, שפעמים רבות כבר זכאים. ות למלגות, לממש את זכאותם. ניתן לבצע זאת דרך מרכזי הצעירים, מרכזי תעסוקה ואף הפעילות הלהט"בית המקומית.
2. להפנות צעירים בסיכון דרך מחלקת הרווחה למכללת מרשה או לפתרונות השכלה אחרים היכולים לשפר את מצבם.ן.

אל-מים, ויכולה להיות פנימית ולהתבצע על ידי עו"ס הלהט"ב, שלרוב קיבלה הכשרה מקצועית בנושא טיפול בלהט"ב ויכולה להעביר את הידע המקצועי הלאה לשאר המחלקה.

יש לשים לב כי משלבים בהכשרות גם היכרות כללית עם אוכלוסיית הלהט"ב, וגם כלים טיפוליים פרקטיים הרלוונטיים לטיפול בלהט"ב. ארגון בית אל-מים מקיים הכשרות ייעודיות לעו"סים להיכרות עם הקהילה הלהט"בית הערבית, מעברים ופרוייקט גילה מקיימים הכשרות ייעודיות על הקהילה הטרנסית.

ניתן ואף צריך להיעזר בנוהל משרד הרווחה משנת 2022 לעבודה טיפולית עם א.נשים על הקשת הטרנסית. ההכשרות התקופתיות צריכות להתייחס אליו ולהוראותיו, המסמך צריך להיות נגיש באגף הרווחה העירוני, וכן חשוב להפיק ממנו לקחים וכלים המתאימים לכל רשות ורשות.

פרק 6

תתי

קהילות

34. מענים ייחודיים לא.נשים על הקשת הטרגנסית

א.נשים על הקשת הטרגנסית הם.ן.א.נשים שהמגדר שלהם.ן. אינו תואם את המין בו סומנו בלידתם.ן. לקהילה הטרגנסית פעמים רבות צרכים ייחודיים, שלעיתים דורשים מענים אחרים מכלל האוכלוסיה ומשאר קהילת הלהט"ב. הקהילה הטרגנסית סובלת מאפליה ודעות קדומות במגוון תחומי חיים - מתעסוקה, בריאות והשכלה ועד חוסר קבלה בסיסי בציבור ופשעי שנאה רבים. בשל האפליה הרבה, פעמים רבות טרגנסים.ות נמנעים.ות מקבלת שירותים בסיסיים, כמו שירותי רווחה ובריאות, וכתוצאה מכך חלה פגיעה באורח חייהם.ן. דרושים הנגשה, ליווי והכשרה על-מנת להפוך את השירותים הללו לידידותיים יותר עבור קהילת הטרגנסית.

בכל מקום בו קיימת הפרדה מגדרית, כמו קבוצות ספורט והלנת חירום, ההפרדה מהווה חסם מרכזי להשתתפות של טרגנסים.ות ולקבלת המענה. יש לתת על כך הדעת בכל שירות בו קיימת הפרדה מגדרית, ולחתור למציאת פתרונות חלופיים. לעתים, במקומות שבהם הדבר מתאפשר, גם פעילויות חברתיות וקהילתיות ייעודיות לקהילה הטרגנסית, בין אם אינקלוסיביות או אקסקלוסיביות, נדרשות על מנת לעודד את השתתפותם.ן.

קיימים נהלים חדשים, בעיקר בנושאי חינוך ורווחה, לעבודה עם קהילת הטרגנסית. ניתן לעיין בהם, להפיק לקחים, להתאים אותם.ן. לצרכי הרשות והקהילה המקומית ולשלב אותם.ן. בעבודה השוטפת. כזה הוא תקנון עו"ס לעבודה עם קהילת הטרגנסית, וכן נוהל משרד החינוך המוזכר במסמך זה תחת נושא החינוך.

ארגוני קהילת הטרגנסית מפעילים מערכים רבים, וביניהם הכשרות וסדנאות לקהלי יעד שונים, פעילויות עבור קהילת הטרגנסית, ותכניות מנטורינג שחשובות מאוד לקהילה בשל הקשיים הבריורקרטים והחברתיים הרבים שמלווים את קהילת הטרגנסית. ניתן לפנות לפרויקט גילה ולארגון מעברים לקבלת מידע נוסף, סיוע וליווי. פעמים רבות הניסיון לפעול ללא ליווי פעילים.ות טרגנסיים.ות מחטיא את המטרה, ולכן ההיקשרות עם ארגוני קהילת הטרגנסית חשובה מאוד לפיתוח מענים מתאימים.

נתונים:

במסגרת מחקר של המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב משנת 2019, הנושאים החשובים ביותר לא.נשים על הקשת הטרגנסית הם שירותי תמיכה ועזרה נפשית, אלימות והטרדות במרחב הציבורי, ידע רפואי של צוותי בריאות ותעסוקה.

הפעולה הנדרשת

מטבע הדברים, ניתן לפתח מענים שונים ומגוונים עבור קהילת הטרגנסית, ולא ניתן לכלול את כולם במסמך זה. אולם, הנה מספר דוגמאות לצעדים כאלו:

- א. הכשרות וסדנאות ייעודיות של פרויקט גילה ומעברים לקהלים שונים - עובדי עירייה, שיטור עירוני, מסגרות וצוותי החינוך, צוותי הרווחה.
- ב. הנגשה והתאמה של מלגות עירוניות לקהילה הטרגנסית, ועידוד הכולל ליווי תעסוקתי או מטעם צוותי הרווחה.
- ג. קיום פעילויות ייעודיות לקהילת הטרגנסית. אם יש מרחב גאה בעיר - חשוב שגם שם תתאפשר פעילות קבועה כזו. ניתן לפתח אירועים קהילתיים שונים,

ליווי במיצוי זכויות או בהליכים רפואיים, תכניות מנטורינג קהילתיות ועוד.

ד. בכל שירות בו קיימת הפרדה מגדרית, יש לבחון האם הקהילה הטרגנסית המקומית נפגעת מכך, ולספק פתרון חלופי.

ה. ציון יום הזיכרון הטרגנסי או יום הנראות הטרגנסית מטעם גורמי העירייה. לכלי זה יש השפעה רבה, יש לזכור כי עדיין קיימת אפליה ועוינות כלפי קהילת הטרגנסית.

ו. לפעול להעסקת טרגנסים.ות במרחב העירוני ובעירייה, וכן ייצוגם.ן ברמה הפוליטית.

ז. בירור והנחיית מנהל החינוך להתאים את נוהל משרד החינוך לרשות המקומית, להפיק לקחים ברורים שיתורגמו לתכנית עבודה קבועה שתשולב בבתי הספר.

35. מענים ייחודיים עבור קהילת הלהט"ב בית הדתית ועבור רשויות דתיות

להט"ב גדלים.ות בכל המגזרים, ובכללם גם במגזר הדתי. להט"ב אלו לרוב מתחנכים.ות במוסדות חינוך של המגזר הדתי, שפחות חשופים לסדנאות הסברה וסובלנות ללהט"ב. צוותי החינוך במוסדות אלה לרוב לא יודעים לתת מענה מיטיב, והנוער שגדל מתקשה לצאת מהארון ונאלץ להסתיר מהסביבה שלו את זהותו. לעתים, הקונפליקט עם הסביבה מתחיל עוד קודם, בקונפליקט פנימי בין הזהות הלהט"בית לבין האמונה הדתית. חלק מהלהט"ב שגדלו במגזר הדתי בוחרים.ות לחזור בשאלה, אך רבים.ות בוחרים.ות לגשר בין זהותם הלהט"בית לבין אמונתם הדתית, וממשיכים.ות לקיים אורח חיים דתי.

בקרב המגזר הדתי שכיחות יותר תופעות של להט"בופוביה וחוסר סובלנות. פעמים רבות להט"ב נשלחים.ות לטיפול המרה על-ידי מחנכים.ות והורים, שתוצאותיהם עלולות להיות חמורות לגוף ולנפש. הניסיון לשנות את הנטייה המינית אינו ריאלי, והחיים בתודעה שמשוהו בתוכי לא בסדר ונוגד כביכול את היהדות עלולים להיות הרסניים.

הורים דתיים אשר מתמודדים עם יציאה מהארון של בנם או בתם, הרבה פעמים לא יפנו לסיוע בקהילה מתוך בושה וחשש שישפטו אותם. שנים רבות נאבקו להט"ב דתיים.ות להגדיל את המודעות וההסברה בקרב המגזר הדתי, וביקשו להיות חלק מהקהילה בה גדלו בלי לוותר על זהותם.ן. כיום, פועלים ארגוני להט"ב דתיים רבים - חברותא, בת קול ושב"ל, שעושה הסברה בבתי ספר ובקהילות דתיים.

פעמים רבות להט"ב דתיים.ות מודרים.ות מהקהילות שלהם.ן. וחיים.ות בבדידות. לכן, חיי קהילה חשובים מאוד כאשר מדובר בלהט"ב דתיים.ות. ארגוני קהילה הדתיים פותחים קבוצות חברתיות ברחבי הארץ, מפיקים אירועים קהילתיים שונים כמו קידושים, שבתות וערבי לימוד, ועובדים עם רשויות רבות לטובת שיפור מצב הלהט"ב הדתיים.ות.

מכיוון שלהט"ב דתיים.ות מצויים.ות בסיכון גבוה יותר לחוסר קבלה ותמיכה קהילתית, חשובה מאוד גם עבודת הרווחה והטיפול לאוכלוסייה זו.

הפעולה הנדרשת

ברשויות דתיות או מעורבות, יש לפעול יחד עם חברותא

קרדיט: עוֹרוּה אדם

לשירותים שונים המיועדים לגיל הזהב, מתוך חשש מפגישה עם בני גילם. שיכולים. ות עדיין לשאת תפיסות מיושנות וסטיגמות על להט"ב. להט"ב בבתי אבות ודיור מוגן מעדיפים. ות לעתים להסתיר את הזהות הלהט"בית וחוזרים. ות לארון מתוך החשש הזה.

אוכלוסיה זו לא תמיד מרגישה בנוח גם במרחבים בהם יש להט"בים צעירים. ות, ומתארת שאין לה מקום בקהילה הצעירה. ככלל, אוכלוסיית הלהט"ב (כמו גם האוכלוסיה הכללית) הרבה פעמים נמנעת מיצירת קשר עם הדור המבוגר, לעתים אף מתוך גילנות.

משרד הרווחה במסגרת תכנית מז"ל מפעיל שירותי רווחה ייעודיים לאוכלוסיה זו, והכיר בצורך לספק עבורה שירותים נוספים. הבית הפתוח זה 5 שנים עוסק בנושא ביתר שאת, ופיתח תכנית להפגת הבדידות, המותאמת לצרכי אוכלוסיה זו. לאחרונה קמה עמותה בשם להט"ב זהב (ע"ר 580762581) לקידום זכויות ונראות של הקהילות הגאות בגיל השלישי והרביעי. העמותה הוקמה ע"י פעילים. ות להט"ב בגיל השלישי, חלקם בעלי הכשרה גרונטולוגית וניסיון בהקמה וניהול של ארגונים לשינוי חברתי. מטרת העמותה לקדם שיפור איכות החיים של להט"ב בגיל השלישי, בתחומי הבריאות הפיזית והנפשית, הרווחה הכלכלית והחברתית, התרבות והקהילתיות. העמותה פועלת יחד עם משרד הרווחה כדי לפתח מענים שונים עבור אוכלוסיה זו.

ניתן ליצור קשר במייל raphi@epplerconsulting.com או בטלפון 052-2644655 | 050-7404420

נתונים:

ע"פ המחקר של מכון ברוקדייל משנת 2019, נשים בקרב אוכלוסיית להט"ב זהב נוטות לפתח יותר קשרים פנים-קהילתיים ורשתות תמיכה, בעוד הגברים סובלים יותר מבדידות - גם בשל מחיקתו של "דור האיידס".

הפעולה הנדרשת

הבעיה העיקרית איתה אוכלוסיה זו מתמודדת היא בראש ובראשונה הבדידות. לצורך כך, ניתן לבחון הקמת מועדונים במרכזים גאים, קבוצות חברתיות לגיל הזהב שיונחו על-ידי מנחה מקצועי ודיסקרטי, אירועים

ובת קול לטובת הקמת קבוצות חברתיות, והפקת אירועים ייעודיים לקהילה הדתית הגאה. ניתן ליצור קשר עם ארגונים אלו לעזרה בהפקת אירועים ופתיחת קבוצות.

נוסף על כך, יש לוודא ברשויות כאלה כי מערך הרווחה העירוני והשפ"ח יודעים לתת מענה לאוכלוסיה להט"בית דתית, בצורה שתיטיב עימם. ותאפשר להם. לחיות את חייהם ללא סתירה בין הזהות הלהט"בית לאמונה הדתית, ולא תהיה תלויה בתמיכה הקהילתית.

ניתן ליצור קשר עם ארגון שב"ל, שעורך סדנאות והכשרות הסברה ומודעות על להט"ב דתיים. ות. ניתן לערוך סדנאות אלו בקהילה, בבתי הספר, בתנועות הנוער וכן לאגפי הרווחה והחינוך.

36. מענים ייחודיים עבור להט"ב בגיל הזהב

חלק מחברי וחברות קהילות הלהט"ב בגיל זיקנה יצאו מהארון בגיל מאוחר ממשפחות הטרוסקסואליות שהקימו בשלבים מוקדמים בחייהם, ואילו לחלק אחר היו רק מערכות יחסים חד-מגדריות, או על קשת הלהט"ב. כתוצאה מכך, לרבים. ות מהם. אין עורף משפחתי תומך, ולעתים קרובות הם. נותרים עריריים. ות ואין מי שיטפל בהם. בגיל זיקנה. בנוסף, להט"ב בגיל השלישי גדלו בתקופה בה אורחות חיי הלהט"ב והמודעות להם היו מושתקות ולא נורמטיביות, תוך חשיפה לדעות קדומות, אפליה וחיים בהסתר בשל הומופוביה, אשר לעיתים מופנמת בקב בני ובנות הגילאים הללו עד היום.

להט"ב בגיל הזהב מתמודדים. ות פעמים רבות עם בדידות גדולה אף יותר מאשר מקביליהם באוכלוסיה הכללית. רובם עריריים, ללא זוגיות או ילדים, ואין מי שיטפל בהם. בנוסף, אוכלוסיה זו לעתים נושאת איתה טראומות ותודעת נרדפות בעקבות מצב הלהט"ב בתקופה בה גדלו, כשהמודעות והסובלנות ללהט"ב היו מזעריות. חלקם. הפנימו את הסטיגמות, יצאו מהארון בגיל מאוחר, או מעדיפים. ות להסתיר את הזהות הלהט"בית מחשש שיקבלו יחס מפלה.

בקרב להט"ב בגיל הזהב קיימים חסמים ואי רצון בהשתלבות בכלל הפעילויות לגיל השלישי מתוך חשש מלהט"בופוביה. פעמים רבות אוכלוסיה זו נמנעת מקבלת טיפול ומפנייה

ערביות ומוסלמיות מצביעים על קשיים ואתגרים יחודיים להט"ב בחברה הערבית. הקשיים הללו נובעים בין היתר מגדילה בחברה מסורתית ודתית, וגם מגדילה בקבוצת מיעוט (להט"ב) בתוך קבוצת מיעוט לאומית-ערבית. מחקר של המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב מצא כי להט"ב בחברה הערבית סובלים. ויותר מלהט"ב בפופייה ודעות קדומות, חשופים. ויותר לאלמות ולניכור משפחתי, וחיים. ויותר בארון. לכך כמובן יש לא רק השלכות חברתיות, אלא גם השלכות נפשיות ובריאותיות. לעתים נאלצים. ולהט"ב בחברה הערבית לעזוב את ביתם. ומשפחתם, וחשוב להנגיש עבורם. את בתי המחסה ומוסדות לינת החירום המותאמות לאוכלוסיה הלהט"בית.

להיות להט"ב בחברה הערבית בישראל, פירושו לחיות באופן מתמיד בסביבה עוינת. פעמים רבות להט"ב מהחברה הערבית יעדיפו לקבל סיוע מארגונים ערבים ולא מהארגונים הקיימים בחברה הישראלית. כיום, פועלים מספר ארגונים כאלו - בית אל מים ואל קווס.

הצרכים של אוכלוסיה זו מתחלקים לצורך בקהילה ובחברה, וצורך בסיוע סוציאלי ורווחה. בנוסף, ישנו צורך גדול בהנגשת סוגיות בריאות להט"ב ומיניות בריאה.

נתונים:

ע"פ מחקר המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב משנת 2019, 80% מהלהט"ב בחברה הערבית נחשפו ללהט"ב בפופייה בבתי הספר, בשכונה בה גדלו ובמשפחה. כ-60% דיווחו על להט"ב בפופייה המופנית אישית אליהם במרחבים אלו. 80% חיים בארון לגמרי או חלקית.

קרדיט: מעברים לקשת הטרוסקסית

הפעולה הנדרשת

הנושאים המטרידים ביותר את הקהילה הלהט"בית הערבית ע"פ המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב הם מניעת הטרדות במרחב הציבורי, החינוכי והמשפחתי, ושירותי ייעוץ משפטי ושירותי רווחה בשפה הערבית.

ברשויות ערביות או מעורבות, ניתן להפנות להט"ב הזקוקים. וולסיוע סוציאלי לארגון בית אל מים, במסגרתו עו"סים נותנים מענה לחברי. וקהילה מהאוכלוסיה הערבית. בנוסף, ארגון בית אל מים מקיים פעילויות וקבוצות חברתיות היכולות לסייע ביצירת קשרים קהילתיים ולהפיג את הבדידות. ישנה גם קבוצה ערבית בארגון הנוער הגאה איגי, בשם אלואן, המאפשרת מרחב בטוח לנוער מאוכלוסיה זו.

בנוסף, חשוב להנגיש מידע באגפי העיריה ובאתר העיריה על בתי מחסה ללינת חירום - הגג הורוד, בית דרוו, הלב 24/7, אבני דרך ועוד. בנוסף, בימים אלו מוקם בית מחסה נוסף המיועד ללהט"ב מהחברה הערבית.

כאמור, ישנו צורך גדול בעו"סים דוברי ערבית, וניתן לפעול למען הכשרתם. וגיוסם. לאגף העיריה במידת הצורך, בעיריות מעורבות וערביות. בית אל-מים אף מקיימים הכשרות לצוותי העו"ס בנושא האוכלוסיה הלהט"בית הערבית, וניתן להזמין אותם למחלקות הרווחה בערים.

חשוב לעורר מודעות במרחבים אלו ובשאר המרחבים הגאים, כמו גם ברחבי הרשויות הערביות והמעורבות, לסוגיות של בריאות להט"ב ומיניות בריאה. קמפיניים בערבית המנגישים מידע על מיניות בריאה יכולים לעשות הסברה טובה לאוכלוסיה זו, שהמידע הבריאותי לא תמיד נגיש אליה. פעמים רבות פער השפה הוא זה שמונע שירותים ומודעות בקהילה הלהט"בית הערבית, ולכן

קהילתיים אינקלוסיבים ואקסקלוסיבים, ותכנית קהילתית להפגת הבדידות. ניתן לרתום את הקהילה המקומית לצורך מטרות אלה, וליזום פעילויות משותפות בין דוריות שיגרמו ללהט"ב אלו להרגיש חלק מהקהילה. מי שמרכזת את הפעילות או את הקבוצה שתתאסף יכולה לשמש כמתקנת רכזת. להט"ב זה, או רכזת. להט"ב שעברה. הכשרה מתאימה.

בעיה נוספת איתה להט"ב זה"ב מתמודדים. וזה היא הגישה לשירותים עם בני גילם. לצורך כך ניתן להעביר הכשרות לצוותי רווחה ובריאות ואנשי טיפול בעיריה, בדורים מוגנים ובתי אבות, במועדונים ומרכזי יום לקשיש. כמו כן, פרסומים בפלטפורמות השונות בעיריה על שירותים הניתנים ללהט"ב זהב יוכלו לסייע באיתור האוכלוסיה.

ניתן להיעזר בידע המקצועי שנאסף בבית הפתוח על-ידי רכז להט"ב זה"ב, וכן בעמותת להט"ב זה"ב שהוקם לאחרונה על-ידי פעילים. וזה להט"ב בגיל השלישי. מידע נוסף מצוי במחקר "צרכים של להט"בים מזדקנים" של מכון ברוקדייל מ-2019.

37. מענים ייחודיים עבור הקהילה הלהט"בית הערבית ועבור רשויות מעורבות

להט"ב גדלים. וכל החברות, ובכללם גם בתוך החברה הערבית. למרבה הצער, לא ידוע הרבה על מצב הלהט"ב בחברה הערבית, ונעשה על כך רק מחקר אחד בארץ, על-ידי המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב ובשיתוף האגודה למען הלהט"ב. אולם, מחקרים עולמיים המתמקדים במדינות

חשוב לפעול להנגשת שירותי להט"ב בשפה הערבית. בית אל-מים מפעיל גם קו קשב בשפה הערבית, המעניק תמיכה וסיוע למי שזקוק. הלכך. קווי קשב, מניסיון ארגוני הקהילה, יכולים להציל חיים ממש. ניתן להנגיש שירות זה גם במחלקות העו"ס וגם באתר העירייה וברשתות החברתיות.

38. התאמות נגישות למען א.נשים עם מוגבלות

גם בקהילה הגאה ישנם א.נשים עם מוגבלות, המבקשים. ות להיות חלק מהפעילויות השוטפות ואירועי הגאווה חברי. ות קהילה מן השורה. אולם, הרבה מהפעילויות הלהט"ב קיית עדיין אינן נגישות למרות מאמצים של חלק מארגוני הקהילה ברחבי הארץ ושל רשויות מקומיות. חוסר הנגשה פירושו חסימת האפשרות והיכולת של להט"ב עם מוגבלות להשתלב בפעילויות הקהילה המקומית שלהם. ולהשתייך אליה כחברים. ות. שווים. ות. הדבר אמור במיוחד באירועי חודש הגאווה, שמקדמים שוויון וחופש לכולם. האפליה הכפולה של להט"ב בעלי מוגבלות, פעם אחת כלהט"ב ופעם אחת כא.נשים עם מוגבלות, יכולה לבוא לידי תיקון בעזרת תשומת לב, ולרוב דורשת מספר צעדים פשוטים שלא תמיד דורשים משאבים רבים. יש לציין כי אמצעי הנגשה יסייעו גם להורים עם עגלות תינוק וא.נשים בגיל השלישי והרביעי.

בערים רבות החלו להנגיש את אירועי הגאווה המרכזיים עבור א.נשים עם מוגבלות. כך, בבית הפתוח החלו בשנים האחרונות להפעיל מתחם שקט במצעד הגאווה שבירושלים. גם בבאר-שבע אירועי הגאווה בעיר בשנת 2022 נהנו משלל דרכי הנגשה - שירותים מוגנים, מתחם שקט, במת צפייה מוגנת ועמדה לחלוקת מערכת שמע. קבוצת המנהיגות הארצית גאווה ומוגבלות של בית איזי שפירא, פועלת להגברת המודעות ולהט"ב עם מוגבלות בקרב כלל החברה, ומקדמת מדיניות של קבלה, פתיחות והנגשה בנושא.

הפעולה הנדרשת

תחילה, בפרסומי אירוע הגאווה יש לציין דרכי קשר לצורך בירור סוגיות נגישות שונות, ויש להקצות מתנדבים. ות או סדרנים. ות אשר יוכלו לתת סיוע באירוע עצמו במידת הצורך. המוגבלויות של קבוצה זו מגוונות, והצרכים והרצונות של א.נשים בקבוצה זו הם לעתים שונים ומגוונים, לכן פרסום מקדים של יצירת קשר בנושא עלול לחסוך המון היערכויות בכיוונים הלא נכונים ועוגמת נפש בעת האירוע. להלן רשימה חלקית של קבוצת המנהיגות של בית איזי שפירא, של תחומי נגישות וצרכים שונים אשר עשויים לעלות במהלך האירוע:

- א. מוגבלות מוטורית- קושי בתנועה ובניידות, שימוש בעזרי ניידות ובכיסאות גלגלים. לעתים המוגבלות כוללת כאב כרוני המקשה על ההתניידות בפועל. על מנת להנגיש את האירוע בהתאם, יש לתכנן דרכי מעבר ללא מדרגות או מכשולים אחרים, וכן להקצות נקודות עצירה למקרי הצורך. אם מדובר בהופעה, ניתן להנגיש את ההשתתפות בה בעזרת במת צפייה מוגנת.
- ב. מוגבלות חושית- קושי או לקות בחוש אחד או יותר. למשל עיוורון, חירשות ולקויות אחרות הפוגעות בראייה ובשמיעה. הנגשה לאוכלוסיה זו יכולה לעבור דרך תרגום לשפת הסימנים, תמלול ודרכי מעבר נקיים ממכשולים.
- ג. מוגבלות רגשית- קושי רגשי ומצבי משבר מתמשכים. אמצעי הנגשה עבור מתמודדי נפש כוללים תשומת לב לתכנים העולים במרחב העשויים להציף ולהוות טריגר, ומרחב מנוחה חף מגירויים (מתחם שקט).
- ד. מוגבלות שכלית התפתחותית- קושי שכלי או מנטלי. למשל לקויות למידה מורכבות, הפרעות קשב ומוגבלות שכלית התפתחותית. אמצעי הנגשה עבור אוכלוסיה זו כוללים פישוט, שימוש בשפה נגישה ודיבור בשפה ברורה.
- ה. הרצף האוטיסטי- שוני ניורולוגי שמתבטא בדרכים שונות. אמצעי הנגשה עבור א.נשים על הרצף האוטיסטי כוללים הימנעות מהמתנה בתור, אפשרות מתוקשרת מראש להשתתפות חלקית ומשתנה ומרחב מנוחה חף מגירויים (מתחם שקט).

ניתן לפנות ולהתייעץ בנושאים אלו, ואף לקבל רשימת א.נשי מקצוע (מתורגמים, ות, מפשטים. ות. ועוד), עם קבוצת הגאווה ומוגבלות בכתובת המייל הבאה - pride.and.disability@gmail.com

תודות

מפת הדרכים לרשויות המקומיות לא הייתה יוצאת לאור ללא עזרתם של א.נשים רבים. ות לאורך הדרך. תודה רבה ל**קנין בירנבאום** סמנכ"ל באגודה למען הלהט"ב, ול**לירי פנחס** ראשת מחלקת גאווה מקומית, על ניהול הפרוייקט והקצאת המשאבים. תודה רבה ל**דניאל יצחק** סמנכ"לית באגודה למען הלהט"ב, על הגהה ועל עריכה שחידדה נקודות חשובות. תודה גם ל**אור קשת**, מנהל קשרי הממשל לשעבר של ארגוני הקהילה הגאים, על ההדרכה בתחילת הדרך. תודה מיוחדת ל**נטע רוט**, מעצבת המסמך שדאגה שיהיה נעים לקריאה ולעין.

המידע הצבור במסמך הזה לא ישב במחסני האגודה והמתין לצאת לאור. הוא נאגד בזכות שיתוף ידע מקצועי של חברי. ות מועצה שפועלים. ות יומם ולילה למען קידום המענים לקהילה הלהט"בית ברשויות המקומיות. תודה לכם. על פעילותכם. הציבורית ועל השליחות הגדולה שבחרתם. לעצמכם. על-מנת להתאים לכל נושא את הידע המקצועי ולדייק את הצרכים ואת המענים עד תום, נעזרנו במידע הרב של ארגוני הקהילה הגאים. כל אחד מכם הוא עולם ומלואו של עשייה חברתית ושל סולידריות קהילתית, של פעילים. ות ומנהלים. ות שמקדישים. ות זמן ואנרגיה מרובים, ולא מוותרים. ות עד שיהיה שינוי אמיתי. כל אחד מכם מוצא את מקומו הייחודי באקטיביזם הלהט"בי, וכשאנו פועלים. ות יחד נדמה שהשמיים הם הגבול. תודה רבה, גדולה ומיוחדת, לכל בעלי. ות התפקידים עימם. קיימתי שיחות ארוכות, שהסבירו ופירטו בדיוק ובמקצועיות את הנקודות החשובות להם. תודה על הירתמותכם. על האכפתיות ועל הסבלנות. כולי תקווה שנמשיך לעבוד יחד בכל הזירות, כדי להבטיח מרחב שלא יהיה רק בטוח יותר עבורנו, אלא מעוצב על-ידינו ומותאם לצורכינו ולמידותנו.

אור-לי ניב - סגנית ראש העיר גבעתיים; **זיו שמע** - חבר מועצת שוהם; **ישראל זרי** - סגן ראש העיר רמת-גן; **שני גרינברג** - סגנית ראש העיר חריש.

בן זילברמן - רכז הגיל השלישי והרביעי בבית הפתוח; **מור נהרי** - מנכ"לית חוש"ן; **מעייין סבח** - בית איזי שפירא; **נועה רפאלי** - סמנכ"לית איגי ארגון הנוער הגאה; **נתנאל שלר** - מנכ"ל חברותא; **עומר אלעד** - מנכ"ל פרויקט גילה להעצמה טרנסית; **עורווה אדם** - מנהל פרויקט בית אל-מים; **פטריק לוי** - בית איזי שפירא; **רותם שורק** - מנכ"לית מעברים לקשת הטרנסית. **רפי אפלר חטאב** - יו"ר עמותת להט"ב זהב

יאיר נהרי

רכז קהילות המרכז, מוביל פרויקט כתיבת מפת הדרכים
האגודה למען הלהט"ב בישראל

קודים אור ארז
עבודת נשטע רוס